

NGAY TRAY

NĂM THỨ NĂM—THỨ BẢY 27 JUILLET 1940—SỐ 218. GIÁ 0p12

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ : 80, ĐƯỜNG QUAN THÁNH—TÉL. 874

CHUYỆN ÂM PHỦ

Bọn chủ nhà bào nhau :

— Trần gian họ chiêm tranh kéo xuống đây rầm rập
gán hết chỗ ở, mình phải liệu mà tâng tiền nhà đi chứ !

Soir de
Capri

1, JULES FERRY
HANOI

Luthart

ĐÚNG TIẾNG
KÊU
ĐẸP
BỀN

Guitares
Banjos
Violons

Mandolines et
accessoires de
Lutherie

DƯƠNG THIỆU TƯỚNG
57, Rue du Chanvre 57
HANOI

NHÀ THUỐC

88, phố Huế, HANOI
và có đại-lý khắp nơi

HỒNG KHÊ

Op.10 Thoái Nhiệt Tán phát 12 tay, năm phút khỏi cảm sốt, nhức đầu. Op.15 Phát Lạnh phát 12 tay, năm phút khỏi sốt rét ngã nước. Op.20 Phấn Foda xoa một tí vào nách hết mùi hôi ngay tức khắc. Op.30 Thuốc Ho Gà phát 12 tay, nống khỏi miệng trẻ em rút cơn ho ngay. Op.20 Thuốc đau Dạ dày đương cơn đau uống khỏi hẳn và không đau lại nữa. Tinh ngọc Giới Yên phát 12 tay, thuốc nước 1p.00, thuốc viên Op.50 ai cai thuốc phiện cũng bỏ hẳn được, vì không trộn lẫn chất thuốc phiện. Bất đầu uống thuốc cai bỏ hút ngay, vẫn đi làm việc như thường. Thuốc Trường Sinh ngâm rượu, lớn 1p.00, hộp nhỏ

Op.35 ngâm với một chai rượu uống ngon và bổ huyết, bổ thận, Lở tỵ, lại trừ được các bệnh đờm, bệnh tê, thấp, bệnh ngã nước, bệnh vàng da, bệnh phong tích v. v... Sâm nhung bách bổ Hồng Khê 1p.00, các ông dùng hộp vàng, các bà dùng hộp bạc, uống trong một ngày đã thấy khỏe mạnh, thật là vừa các thứ thuốc bổ hiện thời. Tráng dương kiến tinh bổ thận số 47 chai lớn 1p.00, mỗi gói Op.25 sau khi uống 3 giờ đã thấy cường dương, tinh hiền và đặc, uống nhiều bổ thận, không có hại như dùng những thứ thuốc « phòng thuật » nhảm nhí. Thuốc Lậu Hồng Khê số 30 (Op.60) khỏi rút nọc lậu. Thuốc Giang mai Hồng Khê số 14 (Op.60) khỏi rút nọc Giang mai. Thuốc Hồng Khê chữa bệnh đub có tiếng, lẽ cứ nói đến Hồng Khê là người ta nghĩ ngay đến thuốc lậu, giang mai.

Nhà thuốc Hồng Khê và đại-lý Hồng Khê các nơi đều có biểu sách Gia-đình Y-dược và sách Hoa nguyệt cảm nang, ai cũng nên đọc để phòng thân và trị bệnh.

HẠNH
PHÚC
G I A
ĐÌNH

Nhân các bà lời kỳ ở cũ!
Muốn tốt tươi nên giữ màu da!
Hoa Kỳ Rượu Chối nên xoa!
Dung nhan lại thấy đậm đà hơn
xưa!
Vừa giãn huyết, lại vừa răn cốt!
Về đoan-trang đẹp tốt như không,
Ngày xuân càng đượm sắc hồng,
Càng tươi màu thắm, càng nồng
tắm yêu.

Giới thiệu bạn gái
Đào-Thị HỒNG-LOAN

Bệnh tinh

Mắc bệnh lậu, giang mai, hạ, cam, hột xoài, vãn vãn chỉ nên tìm đến

dức tho dương

131, Route de Huế - HANOI

mà chữa khoán hoặc uống thuốc sẽ được khỏi chắc chắn. Thuốc không công phạt, không hại sinh dục.

Nhà thuốc nhận chữa nhiều bệnh rất linh nghiệm.

Thuộc Quân
và xi-gà

MELIA

hút êm dọng
và thơm ngon

Đại-lý độc quyền L. RONDON et Cie Ltd
21 Boulevard Henri Rivière - Hanoi

QUẢNG CÁO
các ngài trao cho

CPA

**comptoir de publicité
artistique**

5-7 Julien Blanc
HANOI - TÉL. 1254

Directeur Nguyễn trọng Trạc

trông nom và xếp đặt
bao giờ cũng có

hiệu quả

đã có bán khắp các hiệu
sách Đông dương

**LỖ BƯỚC
SANG NGANG**

một bó hoa đầu tiên sự nở hương vị quen
thân của đất nước, của nhà thi-sĩ trẻ tuổi
nguyễn bính

Sách in rất đẹp trên giấy Offset, khổ rộng 18x24, bìa
mỹ-thuật. giá 0p50. (ở xa mua, thêm 0p20 tiền cước)

**Éditions
choisies** Mới in xong:
những tập sách quý

**rượu cần
chàng uống mà say!**

của Nguyễn khắc Mẫn. giá 0p.35

ái-tình

XÉT THEO TÂM-LÝ VÀ Y-HỌC. của Thu an. Giá 0p.55.

người, ngợm!

của Tam Lang. Giá 0p.25

đời vô định

của Phạm ngọc Khôi. Giá 0p.40

có gái giặt sa

(tất bản)

của Hoè Lâm, Giá 0p.35

Hang in:

**bức thư
của người không quen**

của Lan Khai

những ngày sa ngã

của Phạm ngọc Khôi

Thư từ gửi về:

M. NGUYỄN GIA VỸ éditeur
62, Rue Takou - HANOI

Ngày Nay

TÒA SOẠN và TRI SỰ

80 Grand Bouddha

== HANOI ==

== Téléphone 874 ==

Giá báo mỗi số 0p12

Một năm : 4p60

6 tháng : 2p40

Ngoại quốc và các công sở 10p 1 năm

Mandat và thư xin gửi cho:

M. le Directeur de la Revue

Ngày Nay - Hanoi

Sây-sập-zì

Ấy là tên má các bạn láng chơ
đặt cho thuốc cường dương Quảng
Tỵ (42). Thuốc bôi chế ở bên Tàu,
kiến hiệu ngay tức khắc, nó giúp
cho đến ông được hoàn toàn mãn
nguyện trong việc giao tình. Rất có
ích cho những người bị liệt dương,
ôi tình, mộng tinh. Mỗi lọ giá 1p.
Gửi tình hóa giao ngân

dào-lập

57, Hồng Gai, Hanoi

TẠI HIỆU DỆT

CỤ'-CHUNG

Hiệu đang trưng bày nhiều kiểu

Maillot, Slip

đi tắm bể rất đẹp

Trước khi đi tắm xin mời các Ngài,
hãy đến xem qua các kiểu áo mời

CU'-CHUNG

100 Rue du Coton, HANOI

PHÒNG - TÍCH VÀ PHẠM - PHÒNG

HAY LÀ ĐAU DA DÂY

Thuốc hay nổi tiếng khắp Đông Dương
giấy khen rất nhiều của an thật lắm

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không
biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (ợ
hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nổi
bồn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường ngao ngán và mỗi
mặt, buồn bã chán ăn, bị lâu năm sắc da vàng, da bụng đầy. Còn nhiều
chứng không kể xiết. Một liều thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Liều một
bạn uống 1p25. Liều hai bạn uống 0p45.

Vu đình Tân ân tứ Kim tiền năm 1926

178 bis Lochroy, Haiphong

Đại lý phát hành toàn tỉnh Hanoi: AN HÀ 13 Hàng Mã (Culvre) Hanoi

Đại lý phát hành khắp Đông dương: NAM TÂN 100 phố Bonnal, Haiphong

Có lianh 100 đại lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung - Nam - Bắc kỳ - Cao
mên và Lào có treo cái biển tròn.

Bút máy

Ngòi vàng của

◆◆ HOA-KY ◆◆

PARKER giá 23p50 34p50 5p75.
WATERMANN giá 17p50.
EVERSHARP giá 9p25 15p25 24p50 38p85.
CONKLIN giá 16p50.

Ngòi "hủy-Tinh

KAOLO giá 5p00

KHẮC TÊN. - Có máy điện khắc tên họ vào bút không tính tiền. Làm quà cho
một người bạn một cái bút máy có khắc tên người bạn đó vào thì không gì nhà và
quý bằng.

GỬI KHẮP ĐÔNG DƯƠNG. - Những bút của bản hiệu gửi đi đều có thơ chuyên
môn xem rất cần thận và mỗi cái bút gửi đi đều có facture ghi số làm bảo-đảm.
Nếu dù ở xa mua cũng không ngại mua phải hàng xấu.

MAI-LINH

67-62, Avenue Paul Doumer - HAIPHONG
• Téléphone 332. Boite postale No 41 •

Nhà bán kính và bút mở từ năm 1932

DIỀM GÌ?

Bác-kỳ.— Các báo hàng ngày đăng tin ở Phú-Lý người ta thấy mặt Trăng mọc cùng một lúc với mặt Trời; ở Hanoi và Nam-dinh, chúng quanh mặt Trời và mặt Trăng có quầng xám và quầng xanh đỏ. Người ta xôn xao bàn tán to lắng không biết những quái tượng ấy là những điềm gì? Lành hay dữ?

?

Lại hôm qua, vào khoảng 6 giờ chiều, mặt trời bỗng theo phía Tây lui xuống, mỗi lúc một đỏ ngầu sắc máu. Đến chín giờ tối thì biến mất không ai thấy dấu nữa. Rồi sáng sớm hôm sau, — Kỳ quá! — lại hiện ở phương Đông. Điềm gì? Lành hay dữ?

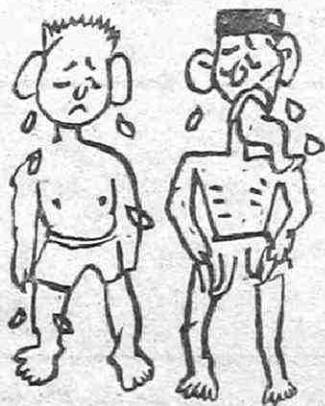
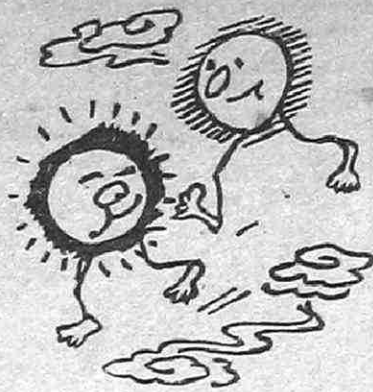
?

Cũng tối hôm ấy, mặt Trăng đang sáng tỏ, tự rưng có đám mây đen ngòm là là chuyển đến. Trước ở xa sau tới gần, lần lần bèn lấp hết mặt Trăng. Lúc bị lấp hết, mặt Trăng không thấy nữa. Người ta trông rõ đám mây chung quanh viền ánh sáng như có Trăng chiếu vào. Một điều lạ là lúc đó vòm Trời lấm chấm những viên tròn nhỏ sáng như sao. Vậy điềm gì? Lành hay dữ?

?

Xét ra những quái tượng rùng rợn đến mực ấy, không những xảy ra ở không trung mà còn ở trên mặt đất, cho đến cả thân thể ruột gan người ta nữa. Mấy hôm nay, — không hiểu điềm gì? — từ mười giờ sáng đến năm giờ chiều, đường nhựa nóng rẫy chán và bất cứ già trẻ nhớn bé, ai mặc nhiều áo đều dầm mồ hôi rồi phải cởi bớt ra cả. Và ai cũng muốn ăn, uống những thức man mát lựa kem hay nước đá.

TÔ-TỬ

CHUYÊN

Kinh tế

NGƯỜI khôn của khó, câu châm ngôn ấy càng ngày càng thấy hợp với tình thế.

Trước đây, dân ta ngày thơ sống trong sự rớt nát, và nghe chuyện « ông vua run » ở Mỹ chẳng hạn cũng đủ thán phục cái óc kinh tế của người.

Ông vua run chỉ có một cái đặc tài, là dùng cả ắp của ông ta để nuôi run đất. Theo lời ông ta tuyên bố, thì ông ta có đến 30 vạn c n; ông ta dùng lúa mạch nuôi chúng và binh như chúng mến ông ta lắm. Ai nghe thấy chuyện nuôi run này cũng tưởng ông ta là một anh chàng lẩn thẩn có nhiều thì giờ rỗi và thừa tiền nhiều quá không biết làm gì.

Nhưng đến lúc nghe thủng câu chuyện mới hay rằng anh chàng lẩn thẩn ấy là một nhà lý tài khôn ngoan. Những run nuôi của ông ta, ông ta đem bán cho những người thích câu cá, và hình như ở bên Mỹ nhiều người đi câu lắm thì phải, vì ông ta kiếm tiền nhiều đến nỗi có thể đủ nuôi dân Đông Dương trong một tháng.

Nhà lý tài có cái sáng kiến lạ đời kia thành được cự phú ở bên Mỹ

nhưng nếu sang bên ta thì có lẽ đến phải... ăn run nuôi để mà sống. Vì ở bên ta, ta có nhiều thì giờ rỗi quá, muốn đi câu cá ai cũng đào run lấy cả.

Vả lại cái óc lý tài của ông vua run sang đến đây cũng chưa hơn gì

óc lý tài của nhiều nhà lý tài annam. Cứ một chuyện nhỏ này cũng đủ chứng thực cho lời nói ấy. Ai cũng biết thời này là thời của sự đầu cơ. Vì vậy, ta thấy nhan nhản những nhà lý tài Annam và Tàu mua trữ các phẩm vật lúc giá còn rẻ để đợi ngày bán lại theo một giá rất đắt. Ông Phong buôn bán ở Hanoi, cũng là một trong các nhà lý tài ấy. Ông ta mua vàng, rồi đợi lúc giá lên cao, đem bán lại kiếm lợi. Ông buôn chung với một ông giáo nghĩa là ông thì có của, ông giáo thì có công đi mua, tưởng rằng như thế ông hóa ngay ra một nhà lý tài thực thụ. Ngờ đâu ông giáo lại là tay lý

VÀI THỨ CHUYÊN MÔN NỮA

(Tiếp theo)

CÙNG một hạng bánh làm bằng bột cố men ấy, còn có một thứ đặc biệt nữa, mà người Khách rao là « chề cà cổ », và người mình gọi nôm là « bánh bò tàu », (lại Tàu). Phải, nó là thứ bánh bò tàu chứ không phải bò tây, hay bò ta. Và bởi thế nó ngon hơn nhiều lắm.

Cái thứ bánh ấy, lúc hấp gần chín, thì chất men bốc hơi. Những bong bóng hơi rất nhỏ, và rất nhiều, tự dưới đáy đi vọt lên, rồi tan vỡ ra ở trên mảng bột. Thành thử cái mặt bánh ấy có một hình thù kỳ lạ, lỗ chỗ như rổ hoa; và thân bánh rất xốp, từng sợi ghép vào nhau, óng ánh như nhũ thạch trong một cái động đá hoa. Bánh vừa rẻo lại vừa giòn, trong cái ngọt lại thoảng có vị hơi chua, nên ăn một miếng lại muốn ăn miếng nữa.

Tuy là thứ bánh của người Tàu, nhưng chừng như không phải bắt cứ người Tàu nào cũng làm được. Thứ bánh đó, nghe đâu ở Hanoi chỉ có một nhà là chuyên môn làm, và bán cất cho những người đi bán rong. Tôi ước ao rằng, ở nhà đó, thứ bánh ấy sẽ do tay một thiếu nữ Tàu xinh đẹp nấu, bởi vì người đẹp mà lại làm bánh ngon, thì đến Trời cũng không nhịn được ăn được.

— Thế là gần hết các thứ quà rong của Hanoi.

Tôi nói gần hết, bởi vì cũng còn nhiều thứ hàng ngày chúng ta vẫn

Hanoi... 36 Phô

nghe rao, mà ở đây không nói đến. Phần thường, tôi chỉ chú ý đến những thức quà vĩnh viễn, mà có chút gì đặc biệt, đáng yêu. Vì có nhiều thức quà, tựa như sao băng vụt qua bầu trời mùa hạ, hiện ra, rồi lại mất đi, không còn dấu vết gì để lại. Cái đời ngắn ngủi ấy, duyên cớ ở chỗ các thức đó chỉ hợp với cái thị hiếu một thời: không phải chỉ ở trong y phục, trong trang sức hay trong văn chương, mới có những cái «mốt», những cái đua đòi mà thôi. Cả đến trong việc ăn uống cũng vậy. Người ta theo nhau ăn thức quà này, cũng như người ta theo nhau mặc kiểu áo kia. Và chỉ có thức quà nào có những hương vị chắc chắn và phong phú, mới có thể bền lâu được. Cũng như một cuốn tiểu-thuyết, nếu không có những cái hay tiềm tàng, mà mỗi ngày một tỏ ra mới lạ, thì chỉ được hoan nghênh nhất thời, hoặc dài hay ngắn. Sự bất tử ở văn chương và ở thực phẩm thật có giống nhau.

Xét những thức quà của ta, thật có nhiều thứ quà ngon, mùi vị rất rồi rào. Phần nhiều là những thức quà đã có từ xưa, đã có nền nếp, có quy củ hẳn hoi, và mang trong hương vị cái màu ngon đậm thắm của đất nước

ĐÃ CÓ BẢN :

LẠNH LÙNG

(tái bản)

của NHAT-LINH

Giá : 0p50

XÀ GÀN

tài hơn lấy 250 đồng của ông đi mua vàng rồi đi thẳng.

Ôc lý tài của ông giáo này còn người Mỹ nào bằng: vốn chỉ có một vài đồng mà lãi đến 250 phần trăm. Nhưng ông ta vẫn còn khờ: lấy số tiền hơn hai trăm ấy, ông mang tiếng là một tên đi lừa, chứ nếu ông lừa người lấy hàng ức hàng triệu, thì người ta đã phục ông là một nhà lý tài thực thụ.

T. Văn

Viết báo

ONG Vũ Ngọc Phan trong Hà-Nội Tân-Văn, hôm nọ nói đến sự tiến bộ của báo chí quốc ngữ để có dịp nhắc đến mấy đoạn văn ngộ nghĩnh in trên một tờ báo cách đây ngót bốn mươi năm. Ông nêu mấy đoạn văn ngộ nghĩnh kia lên để có cơ bảo rằng tài viết báo của ta bây giờ hơn ngày trước nhiều. Và nhờ cái mưu nhỏ nhân và rất khôn ngoan của ông, ai cũng nhận thấy thế.

Bất chước cái mưu ấy tôi cũng nêu một đoạn văn trích ở một tờ báo bây giờ. Đó là một đoạn văn phê bình của báo Đông-pháp. Đây này:

Đóng trở buồn thì phải khóc mới hay, nên các đào kép lên sân khấu nếu da cảm da sầu mà chảy ra ngay được nước mắt thì hay lắm rồi, nhưng khổ nỗi còn nhiều ông, bà

đắm vào mắt đến bảy ngày cũng chẳng ra lấy được một giọt lệ thì làm thế nào? Các ông các bà ấy phải bôi dầu khuất thân vào mắt hoặc nhét một sợi thuốc lạo vào mắt cho nó... đỡ ngứa mắt lên cho nó... có vẻ cảm động. Nhưng như thế thỉnh thoảng giòng suối lệ nó cũng bị... tắc tị. Họ lại phải khơi ra bằng cách nhấm nghiền mắt lại cho giòng suối lệ nó tràn ra. Nhưng cách này không nhờ che khăn mặt trước khi nhấm

mắt lại thì là làm... ngoáo op trên sân khấu như cô Ngọc-Nữ của gánh Thanh-Tùng đạo nào.

Trích trong đoạn văn ấy, điều tôi muốn chứng tỏ cũng là bước tiến của báo (nhất là của báo Đông Pháp) bây giờ.

Nhưng tiến (rất mau) về sự ngờ ngẩn.

Và tiến cả về sự liều lĩnh. Người ta cho những « tri khôn » thiên cận, thô lỗ vào hàng những nhà viết báo. Và để cho họ nói nhảm — một cách rất đường hoàng. L. T.

của THẠCH-LAM

NHỮNG CHỖ AN CHƠI

MUỐN biết rõ một thành phố, không cần phải biết những lâu đài mỹ-thuật, những nhà bảo tàng, những tờ báo hay những nhà văn, nhưng cần phải biết những chốn mà dân thành phố ấy ăn chơi. Ăn và chơi, phải, đó là hai điều hành động mà trong ấy con người ta tỏ rõ cái tâm tính, cái linh hồn mình một cách chân thực nhất.

Với lại đó không phải là hai cái hành động cốt yếu của đời ư? Trong sự ăn, chơi, có cả dấu hiệu của dân thành thị, cả những tật xấu hay nét hay, những cái yếu hèn cũng như những cái kiêu ngạo.

Biết ăn, và biết chơi, không phải là dễ dàng như người ta tưởng. Và chính bởi vì từ xưa đến nay, sự ăn chơi ở nước ta bị khinh miệt, bị rẻ bèo, nhưng người ta vẫn cứ phải chịu theo luật lệ chặt chẽ, nên cách ăn chơi của người mình mới luộm luộm, và cầu thả, và tục tằn, rồi ngược lại, có một ảnh hưởng xấu xa đến tất cả cuộc đời, cả xã hội.

Ồ, nhưng mà từ này đến giờ tôi đã nói những gì nhỉ? Thôi, vứt bỏ quách những lời bàn phiếm, những tư tưởng khó khăn ấy đi. Chúng ta hãy đề ý quan sát bọn người ngồi ăn trong hiện tại, nhận xét những cử chỉ, những nét mặt và những tiếng cười của họ. Một cách cảm đùa, một cách đưa thìa lên húp canh, bảo cho chúng ta biết nhiều về một hạng người hơn là trăm pho sách. Và nhất là

Phường

nhà. Sản phẩm của đồng ruộng, của núi sông, những thức quả ấy là dấu hiệu sự thưng thức của người mình, vừa tao nhã lại vừa chân thật. Từ ông cụ đồ nho khề nhấp rượu để ngắm nghía về cái vị ngon, đến bậc mệnh phụ nhà gia thế, tự trong bụng the kín đáo và nghiêm cần, truyền bảo cho cô gái trẻ những bí mật của cách đồ bộ, pha đường.

Đó là những vật quý mà sự mất đi, nếu xảy đến, sẽ khiến người sành ăn phải ngậm ngùi. Người mình ham thanh chuộng lạ, đã bắt đầu khinh rẻ những thứ đáng yêu ấy, có cái ngon mà họ đã gần quên mùi vị. Một đấng khác, không ai chịu để ý và hết sức làm cho mỗi ngày một hoàn hảo hơn lên, cái cách cho hợp với thời mới. Những cái gia truyền dần dần mất đi, những cái khéo léo không còn ai giữ được. Chúng ta đã khinh bỉ cái ăn, cái uống quá, tuy không tự thú rằng những cái đó là cần, rằng tự mình vẫn ham thích, Giờ đến lúc phải nên thẳng thắn, và thành thực: trọng cái mình yêu, và công nhận cái mình thích.

VẬT LÝ TOÉT HỌC BẢNG THƠ

CON VOI

Kể các vật sống trên mặt đất,

Voi là loài lớn nhất trần gian.

Mặt to, tai lớn, dáng bộ đường hoàng,

Trông có vẻ nghênh ngang, đồ xò.

Kể dòng dõi từ đời thượng cổ.

Ma-mút là thủy tổ họ nhà Vàm.

Voi sống ở nơi cỏ rậm rừng thâm

Là hạng chúa sơn lâm về sức vóc.

Trông bộ oai phong của tướng quân lộc ngọc,

Ai chẳng bảo to đầu, lớn óc tất tinh khôn,

Thế mà cùng khuất thẳng người, cái giống oắt con

Để chúng săn bắt rồi luyên vào khuôn vào phép,

Chịu đứng ngang hàng với ngựa, trâu tẹp nhẹp

Giúp Chúa Khôn những công việc nặng nề.

Và dạn dầy trở lại chốn sơn khê,

Dụ đồng loại cùng về quy phục..

Voi khéo dạy, trở nên loài thuần thực,

Xưa giúp các chúa, vua trong công cuộc chiến tranh.

Như kẻ công thần, có sự trạng, công lênh,

Cũng được phẩm tước triều đình vi đại,

.....
 .....
 .....

TU MỒ

những thức mà họ ăn. Bảo cho tôi biết anh ăn gì, tôi sẽ nói anh là người thế nào.

Thạch Lam

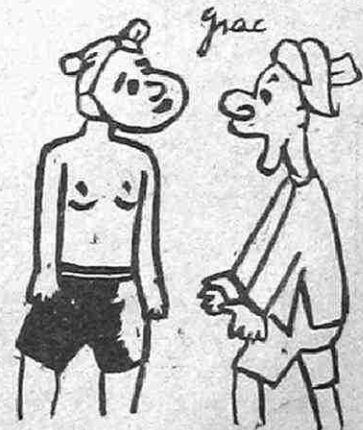
CÁI CHÍNH

Trong «Hanoi 36 phố phường» kỳ trước: «gạo mới, đồ lành», xin đọc là: gạo mới, đồ lành.

Và: « Một lần nữa, nhận thấy cái kém của người», xin đọc là: cái kém của người mình, vì nếu là cái kém của người thì đã là một cơ để chúng ta tự phụ!

Sách mới

— TRƯỜNG HẠN (tựa thuyết) của Lê Quang Lộc do Nguyễn Văn Giác Hanoi xuất bản, giá Op40.

— Hôm qua tôi đứng trên một cái thang 20 thước, tôi té xuống.
 — Chết chưa! có việc gì không?
 — Không việc gì; tôi đứng ở bậc dưới.

LỜI KHUYẾN BẢO NHỮNG NGƯỜI MỚI VIẾT VĂN

Thiên bầm (Tiếp theo)

Có lẽ bạn ham thích cái danh vọng hơn tất cả những cái gì khác ở đời; bạn không nhìn thấy những nguyên nhân nhỏ của lòng ham thích ấy. Như vậy là bạn đau khổ, có lẽ không tự thú với chính mình, vì một cái bản tính vụng về và không thiệp liệp. Về sự giao thiệp với người khác, bạn không thấy cách nào hơn là ở trên họ, và cùng một lúc bạn cũng không phải là người hành động giữa công chúng để đạt cái danh vọng thật, cái danh vọng tất phải có, cái danh vọng phổ bày hàng ngày trên các nhật báo. Cho nên bạn an phận tìm cái danh vọng yếu ớt và tùy nghi ấy, có thể cứ ở trong phòng giấy cũng có được. Lòng ham muốn danh vọng ấy bao giờ cũng khiến người ta âu sầu: dẫu cho đến được cái chỗ mà bạn cố sức đến, những sự thành công bấy giờ đối với bạn cũng như thành dừng dừng, và những lời phê bình hóa chua chát; bạn không thể có bạn bè trông cái nghề của bạn được, bởi vì không bao giờ lòng ham muốn danh vọng lại không đi kèm với lòng ghen ghét, và kẻ nào nhất quyết muốn hơn nhất thì không bao giờ khen người khác hết lòng.

Tôi khuyên các bạn hãy nhìn cái lòng ham muốn ấy, chỉ đem lại những cái đắng cay, hay ít ra thôi đừng theo nghề văn để đạt cái đích đó; nhưng không, lời sẵn lòng công nhận rằng những lời khuyên răn của tôi cũng vô ích như các lời khuyên khác, nhưng không nhận rằng những lời ấy đáng tức cười. Vậy các bạn cứ kiên nhẫn đi, và hãy dẫu cái lòng tức tối của bạn đi được chừng nào hay chừng ấy. — Những cái hứng viết cầm động nhất, đáng yêu nhất, nhưng mà thường cũng là yếu ớt và không kết quả nhất là những cái hứng viết sinh ra bởi lòng khám phục nhiệt liệt một người đương thời, và bởi cái ý muốn bắt chước người ấy. Sự bắt chước hoàn toàn ấy chỉ bền lâu khi nào làm bật ra một cái hứng viết mạnh mẽ hơn. Nếu không, chỉ sinh ra đời những tác giả dễ yếu, nhũn nhặn và không sản xuất nhiều: một thứ cổ điển nên những phê bình gia đời chát.

Thiên bầm có sẵn và trau dồi,

cái người trẻ tuổi muốn làm văn chương ấy bấy giờ tìm lối xuất thân. Lúc cầm bút, là lúc đã chọn cái loại riêng của mình rồi. Ngay lúc đó, hiện ra một cái ngã ba, và mới thấy cái ích lợi của một sự dẫn đường chỉ lối. Bắt đầu viết một bài nhỏ, hay một quyển sách dày, trình bày một cái mẫu con, hay bày tỏ hết tài năng?

Khi Robinson định đóng một cái thuyền, tìm thấy một khúc gỗ vừa ý, bèn đục rỗng. Khi công việc nặng nhọc ấy xong, anh chàng lúc bấy giờ mới biết rằng không thể kéo cái thuyền ra bờ được, mà kéo bờ đến cái thuyền lại càng không được nữa. Nhà văn mới mà định bắt đầu viết một quyển sách ngay, thì cũng sợ gặp cái trở lực ấy. Tôi không nói đến cái trường hợp mà vì tình quen thuộc hay là vì cái giá trị hẳn của cốt truyện, nhà văn được người ta

nhân tác phẩm trước khi viết.

Người khôn khéo hằng bắt đầu bằng một bài báo nhỏ hay một mẫu văn rất ngắn. Rồi đưa một tờ báo. Nhà xuất bản thì người ta phải bỏ ra một món tiền vạn rưởi quan để in quyển sách, và trước khi nhận, họ tất phải đọc hay bảo người đọc rất cần thận: một bài báo, một truyện ngắn chỉ đọc trong mười lăm phút; mà đối với nhà báo, bạn chỉ làm thiệt một món tiền nhỏ mọn, hay có khi không có gì, là tiền bản quyền đầu tiên của bạn; và bạn được cái phần công chúng của tờ báo ấy đọc từ đầu đến cuối, nghĩa là hai mươi hay ba mươi phần trăm số độc giả; thêm vào năm phần trăm — những người tập tành làm văn, hay những người chỉ tò mò — chỉ đọc nguyên những bài có tên ký không ai biết.

Sau đấy, hơn là đối với một quyển sách, bạn sẽ được mãn nguyện lòng tự ái: những bạn cùng sở, cùng một nhà xéc, hay đồng học sẽ bảo: «Ấy thế mà tôi không biết đấy...» Bạn sẽ trả lời ngay họ: «Ồ, có làm quái gì,» hình như để tránh một sự ganh ghét tương tượng: bạn sẽ chắc đã lờ được

người ấy, và sau này, chắc được người khen phục. Hằng hưởng ngắm ngiã cái sướng ấy trước khi đi ngủ: có lẽ là cái sướng thích nhất trong đời văn của bạn.

Trừ khi nào một nhà xuất bản, mới đọc cái bài báo đầu tiên của bạn, đã sẵn lòng điều đình hay ngỏ ý muốn được đọc bạn nhiều hơn. Bạn nên nhận xét rằng được đăng trong một tờ báo, bạn đã được dặt vào một địa vị, và người ta sẽ gán cho bạn những khuynh hướng, và những kẻ thù mà có lẽ bạn chưa biết tên.

Khi bạn đã đăng một vài bài rồi, chớ để chậm quá mới mang một quyển đến. Trong nghề văn, cũng như ở các nghề khác, cũng có sự «ăn iên» vì thám niện, và sự «ăn lên» vì chọn lựa, nghĩa là được hoan nghênh. Bạn cũng muốn, như người khác, thành công nhanh chóng. Vậy bạn nên sợ rằng, nếu mãi đến 31 bạn mới mang sách đến, người ta sẽ nói: «Hắn không phải là một người trẻ nữa, hẳn bắt đầu viết từ năm 29».

Jean Prévost
(Traité du Débutant)

T. L. lược dịch

(Còn nữa)

NGAY NGAY GIAI TRI I. - TIN CÂU ĐỐI

BỆNH đau mắt của Lêta đã đem đến cho Lêta nhiều thư hỏi thăm (mà Lêta xin thành thực cảm ơn ở đây) nhưng cũng đem đến cho Lêta thêm rất nhiều bài dự cuộc giải tri. Chưa bao giờ các bạn tỏ ra dấu hiệu kiên nhẫn với cái khó như lần này. Tự những nơi rất xa, Savanakhét, Battambang, Pnom-Pênh v. v., các bạn cũng sốt sắng gửi về những bài trong đó Lêta nhận thấy rõ ràng sự gắng gỏi.

Nhưng quả cái khó kia thực bất tri. Càng bằng hái, càng xuất lực, các bạn càng góp thêm chứng cứ về sự vô địch của về ra. Chỉ còn một cách giải quyết này: đặt cái câu ngạo mạn kia vào hạng «Mục hạ vô nhân» và nhất định không thêm chơi với nó nữa. Đó cũng là một ý của một bạn đọc biết điều. Ông này, cũng như các bạn, đã bao phen vật vã với cái khó ngạo mạn kia, đã quyết thắng nhiều, đã bực bội nhiều, và sau cùng cũng đến phải bó tay chịu. «Hay là thôi, các ngài a (ông ấy bảo chúng ta thế) các ngài nên đem chôn nó bên cạnh câu «da trắng vô bì bạch» của bà Thị Diễm đi thôi».

Có lẽ đó là một kế ổn thỏa nhất. Vậy ta nên nghe theo ông.

Tuy thế! — trái ngược làm sao? — sau cái lời tuyệt vọng kia, ông bạn của chúng ta vẫn còn hy vọng. Ông hy vọng rằng sẽ có người đánh đổ được cái sức mạnh vô song.

Và trước khi quảng cáo qui hàng, ông còn đánh một hiệp mới cùng bằng một câu cũng tầm tậm nghe được:

Chủ-Tế chủ tế phục lễ-phục lễ.

Và kỳ lân: Cả Hỷ.

Và dưới cái tên vui mừng ấy ông Cả Hỷ chưa thêm: Người chiêm kỹ lục mất nhiều thì giờ trong cuộc đua văn này.

Đó cũng là một chức đáng quý trong bàn làm việc cười cợt.

Trước khi bế mạc cuộc thách đối không về vang này, đáng lẽ Lêta cũng nên nêu ra ít người có công trạng đôi chút vì đã tỏ ra sức quả cảm kiên cường. Trận thua nhưng tương vẫn có tài, và vẫn sẵn sàng bày keo khác. Nhưng bởi bằng danh dự khi hẹp mà người

đáng khen tặng quá nhiều, nên chỉ xin lấy một chiến sĩ Vô danh để tượng lệ toàn thể. Xin các bạn hiểu cho tất cả lòng cảm ơn của Lêta đối với bao nhiều bạn xa gần đã làm cho cuộc giải tri Ngày Nag được có ý nghĩa. Lêta lại xin các bạn cứ sốt sắng như trước để dự những cuộc vui sau này.

Trong số những câu đối sau cùng gửi về, Lêta trông không nên bỏ qua mấy câu sau này, vì xem cũng... «tầm tậm nghe được»:

1) Quảng-Cáo quảng-cáo viện mỹ-viện Mỹ

(Ph. H. Chương, Vĩnh Long)

(Câu trên này ông Lê Quán tìm thấy trước).

2) Phụ-Nữ phụ nữ đều làm-đều làm

(Đỗ Như Riêm, Đa Phú)

3) Thời-Thế thời thế, mặc họ-mặc họ

(Tú Dương, Hà-nam)

(Xem tiếp trang 16)

TIN THƠ

MỘT NGÀY ĐẶC BIỆT TRONG THI-CA
VÀ NGHỀ XUẤT BẢN VIỆT NAM:

LỬA THIÊN

THƠ HUY - CẬN

SÁCH ĐẸP ĐỜI NAY

LỖ QUÁ GA

của KHÁI-HƯNG

TOÀ xe lửa không lấy gì làm đông lắm: Không thừa một chỗ nào, nhưng hành khách ngồi thênh thang, rộng rãi, dễ chịu. Nếu nói từ-tế với họ thì họ sẽ sẵn lòng ngồi xích lại nhau để nhường cho mình một chỗ; hành khách hạng tư người mình vẫn dễ dãi và tốt bụng.

Thế mà một người đàn bà cứ nhất định ngồi phệt xuống sàn toa, tuy hai, ba hành khách đã hai, ba lần gọi: « Này bác, lại đây, còn rộng chán! » Người đàn bà nhà quê như sợ hãi, rút rề không dám ngồi cùng ghế với những người cao sang quá, và chỉ lễ phép trả lời: « Con không dám ạ, các bà để mặc con ạ! Con ngồi đây được ạ! » Có bà thương hại đưa con gái chừng năm, sáu tuổi đứng bên cạnh người nhà quê, đến dắt nó lại ngồi với mình, nhưng nó hét lên khóc và nia chặt lấy áo mẹ nó. Bà kia đành để mặc nó.

Xe lửa đỗ vài phút ở một ga, rồi lại từ từ bắt đầu chạy. Người đàn bà nhà quê giật mình hỏi:

— Thưa các ông, các bà, ga gì đây ạ?

Một hành khách đáp:

— Đẽ ga Cầu-Guột.

Người đàn bà hỏi hoảng, một tay đặt thùng hành lý lên đầu, một tay dắt con đứng dậy:

— Cầu-Guột à? Chết con rồi! Thế thì chết cháu rồi?

Một người âu phục kéo cánh cửa sổ toa, thò đầu ra ngoài, nhìn nói:

— Phải, ga Cầu-Guột thực rồi!

Người kia kêu gần như khóc:

— Thôi, chết tôi rồi! Tôi lỡ quá ga rồi!

Và lếch thếch lôi con ra cửa toa. Một bà hành khách vội thét:

— Chờ nhây mà chết!

Thấy người nhà quê có vẻ liều liếm quả quyết lắm, bà ta tiếp luôn:

— Các ông các bà giữ người ta lại hộ lí!

Vừa nói bà ta vừa đứng lên chạy theo. Bốn năm hành khách xúm lại người đàn bà lại, vì người này nhất định giật ra để toan nhảy xuống đường.

Nghe tiếng ồn ào, thầy soát vé chạy đến, rồi khi biết đầu đuôi câu chuyện, liền quát mắng: « Muốn chết à! Sao gần đến ga không hỏi, hử? » Đoạn quay ra nói với mấy bà: « Người nhà quê họ dại lắm. Không trách được! »

Thầy đã toan đi, nhưng lại giận dữ hỏi một câu nữa:

— Ủ, sao ngu thế hử, có mồm để làm gì mà không biết hỏi hử?

Người đàn bà đáng thương vẫn còn ngờ ngác nhìn xuống đường, miễn máo nói một mình:

— Chết tôi rồi! Khổ sở thân tôi!

— Thôi vào trong kia mà ngồi, rồi đến ga Đồng-Văn, chờ chuyển xe ngược người ta sẽ cho về Cầu-Guột.

Mười phút sau tới ga Đồng-Văn, thầy soát vé thân giải người đàn bà xuống ga. Một lát sau thầy lên toa bảo mọi người:

— Mọi người không chịu chờ chuyển xe ngược, đòi ra đón ở tổ hàng.

Xe lửa lại chạy. Mấy bà chưa

quên được câu chuyện ghê sợ vừa xảy ra, bỏ bỏ nói chuyện:

— Bà tỉnh tí nữa mà chả chết à?

— Lắm người rõ đại!

Một người đàn ông vắn quần áo màu nâu, từ nãy vẫn ngồi im bỗng nói chêm vào:

— Bác ấy chả đại đầu các bà ạ. Lần này là lần thứ ba sở xe lửa mắc mưu bác ấy. Bác ấy đi đến ga Đồng-Văn, nhưng chỉ lấy ev đến ga Cầu-Guột thôi, để đỡ được một hào tiền lâu!

Ái này ngờ ngác nhìn nhau, rồi một người hỏi:

— Sao bác biết?

Người kia ung dung đáp:

— Bác ấy người làng tôi. Làng tôi, chỉ cách ga Đồng-Văn có một quãng đường.

KHÁI-HƯNG

Ý THOÁNG

Ý tôi là những cảnh trình nữ

Trong cổ e dè lá hồ người;

Khép nép ngoài sương hoa mấc cỡ,

Run run giầy nhỏ thẹn tay người.

Du dương như những gái thời xưa

Động bóng chàng trai vội trốn giữa;

Ái ngờ sau mảnh dương quyền luyến,

Duyên thâm se sẽ mắt len đưa.

Gió thoảng thay hơi, nước chuyển màu,

Ý tôi là những thoáng qua mau;

Sao xuyên trời mộng mong manh sáng;

Mặt ngẩng nhìn cao vờ vẩn thu.

Quanh quần cảnh hoa, di bất thơ...

Mong lâu, bướm mới ghé chơi hồ; —

Tay động, bướm bay không doái tưởng.

Cánh vàng chỉ để phấn lơ thơ.

XUÂN-DIỆU

TRAO ĐỔI

Tôi dư một ít lời thơ,

Tôi dư thương sớm, sẵn ngờ ngần chiều;

Chất chen xa lạ, vô liêu;

Trần đây trắng gió, rất nhiều mùa thu...

Nhưng tôi nghèo lắm: than ôi
Đó đây lẽ chiềch, trọn đời bơ vơ!

Tôi thân chỉ gặp hững hồ;
Lòng đơn lạnh lẽo nay chờ mai trông.

Bạn ơi! đây của, đây lòng
Xin đem tặng bạn? — tặng không đủ rồi.

Có chăng mong mỗi đời hồi
Bạn cười tôi với, ngộ tôi ít lần.

TẾ-HANH

LỜI CON ĐƯỜNG QUÊ

« Tôi, con đường nhỏ chạy lang thang,
Kéo nổi buồn không dạo khắp làng;
Đến cuối thôn kia hơi cỏ vương,
Hương đồng quyền rũ hát lên vang.

Từ đây mình tôi cỏ mọc đây;
Giọc lòng hoa dại để hương lây;
Tôi ôm đám lúa, quanh nương sắn,
Bao cái ao rêu nước đục lây...

Tôi đã từng đau lửa nắng hè;
Da tôi rạn nứt bởi khô se;
Đã từng lạnh lẽo khi mưa lụt;
Tôi lỡ, thân tôi rã bốn bề.

Tuy thế tôi không biết nổi buồn
Trong làng. Cực khổ, đắm say luôn,
Tôi thấu đau đớn trong da thịt
Hương đất, hương đồng chẳng ngọt tuôn...»

TẾ-HANH

NGHIÊN

Truyện ngắn của Khải - Hưng

LÚC P. và R. ở một lữ quán phố Bờ-Hồ đi ra thì đêm đã khuya lắm. Tuy vừa ghé sát mắt nhìn chiếc đồng hồ đeo tay, P. cũng hỏi bạn mấy giờ. Chàng có vẻ mặt buồn rầu và như đương băn khoăn về một việc gì, về một ý định gì. Bỗng chàng lẩm bầm nói một mình: «Hừ, thẳng kiệt!» R. quay lại, nhưng P. chỉ lặng thinh tiến bước. Sự thực thì P. tức tối bạn lắm vì ban nãy, R. mở ví lấy tiền trả nhà hàng, P. trông thấy một tập giấy bạc năm đồng. Từ đó chàng luôn luôn nghĩ thầm: «Nó nhiều tiền thế mà mới hết được mỗi một chai đã đứng dậy. Minh cứ tưởng nó cũng kiệt xác như mình cơ!»

P. nhớ lại cái thời sung túc, thừa thãi, trong ví bao giờ cũng sẵn sàng năm bảy chục, một trăm để muốn uống bao nhiêu thì uống. Không phải rằng nay chàng thiếu thốn, túng quẫn. Trái lại, lương chàng tăng gần gấp rưỡi trước kia; chàng lại mới kết duyên với một người đàn bà góa giụa, của hồi môn có tới chục vạn. Nhưng chính đó là nguồn rễ các sự khổ cực của chàng. Chàng còn sống độc thân ngày nào, chàng còn được tự do uống ngày nấy. Lấy vợ được vài tháng, cái tự do ấy bắt đầu mất dần cho tới ngày hầu mất hẳn: Vợ chàng thấy chàng uống dữ quá, có bao nhiêu cũng hết sạch về bia — Chàng chỉ uống có một thứ: bia — liền giữ lấy cả lương của chàng, chỉ đưa cho chàng mỗi tuần lễ một món tiền túi nhất định. Món tiền ấy nằm trong ví chàng lâu lắm là mười hai giờ, rồi biến thành bia hết.

Chàng rất yêu vợ và biết điều. Song những lúc hơi men làm chàng nóng mặt — chàng chỉ nóng mặt, chứ không bao giờ say và mất lương trí, — chàng thường nói tệ vợ, có khi mắng chửi nữa. Những lúc đó, chàng lại buồn rầu oán trách mấy người bạn đã xui chàng cưới vợ. Chàng

gặp người đàn bà trong một tửu lâu ở phố Tràng-tiền rồi sau có ba tháng, hai người lấy nhau. Hôm ấy, R. mời chàng với ba người bạn học cũ đi uống rượu khai vị. Đề mặc anh em kén chọn các thứ rượu ngon, chàng chỉ thốt ra một tiếng, hầu như tiếng thờ dài khoan khoái của một người sung sướng: «Bia!»

Chàng uống một hơi cạn cốc. R. mỉm cười hỏi chàng có uống nữa không, chàng không trả lời chỉ gọi bồi lấy cốc bia thứ hai, vì cho là bạn đã mời mình. Một người trong bọn liền trở người đàn bà ngồi cách đây hai bàn và thì thầm bảo chàng: «Mày mà lấy con mẹ kia thì tha hồ uống. Mày uống suốt đời cũng không sạt được tài sản của nó.» Chàng liếc nhìn rồi trang nghiêm đáp: «Nó không đẹp bằng những «ả tóc vàng» và những «ả tóc đen» của tao. Chúng mày khuyên tao lấy nó thì tha mời tao cốc bia nữa còn hơn.» Ai nấy cười vui vẻ, nhưng R. không dám nói thêm, vì đã biết cái lượng uống bia của bạn chưa ai đo được đến nơi đến chốn: P. như càng uống càng thấy khát, càng thấy thèm. Những cuộc thách, đồ uống sáu, bảy, chín, mười chai, chàng cho là những trò trẻ con: Chàng phải uống đều đặn, làm bộ khó khăn để anh em dự cuộc khỏi tiếc tiền đã bỏ ra mua bia. Và chàng còn hy vọng một người trong bọn sẽ mắc lừa tưởng chàng đã cố gắng lắm, không thể uống hơn được nữa mà một ngày kia sẽ tăng lên vài chai số bia dự cuộc thách chẳng. Sự thực thì chính chàng cũng không rõ chàng uống được bao nhiêu chai là cùng. Chàng chỉ biết rằng tới nay mười năm là con số cao nhất. Lăn ấy chàng về N. thăm một người bạn làm phó đoàn. Lúc chàng đến nơi thì người bạn đi vắng, có chút việc bạn ở ngoài phố. Chàng ngồi ở phòng giấy đợi bạn về. Vừa gặp có người nhà một ông phú thương mang một tá bia cổ vàng đến biếu ông phó đoàn. Chàng nhận liền và gửi lời anh người nhà cảm ơn ông chủ. Đoàn, chàng mở rượu ngồi uống để chờ bạn cho đỡ sốt ruột. Một chai, lại một chai rồi lại một chai cho tới khi chai thứ mười hai vừa mở thì chàng nghe có tiếng còi ở to của bạn ở công. Chai cuối cùng ấy chàng uống

rất vội vàng vì sợ sẽ phải chia đôi với người bạn thân. Xong, chàng ra đón bạn. Vừa đưa chiếc danh thiếp của ông phú thương vừa lĩnh táo, gẩy gọn thuật lại cho bạn nghe câu chuyện đã xảy ra. Bạn cười, rồi gọi bồi lấy bia nữa thiết P. Mặt P. sáng lên và khi rót rượu cho bạn, chàng vẫn nhớ giờ cao chái để bọt rượu chiếm gần nửa phần cốc, còn khi tự rót cho mình thì chàng khẽ nghiêng cốc cho bọt rượu được đầy và không có bọt.

Vượt qua chợ Đồng Xuân, P. từ nãy vẫn lững lờ theo đuổi ý nghĩ liên miên bên cạnh R. lạnh lùng và oai oá, bỗng lại cất tiếng hỏi:

— Mấy giờ rồi?

Không xem đồng hồ, R. trả lời:

— Chừng một rưỡi.

P. giọng gắt gỏng:

— Sao lại chừng?

Không trả lời, R. lách đăm hỏi lại:

— Anh đã đổi chỗ ở?

— À! bảo anh thế?

— Vì tôi thấy anh đi về đường này. Đường này hình như trái ngược với đường về phố Reinach là phố tôi tưởng anh vẫn ở.

— Sự thực thì tôi vẫn ở phố Reinach, nhưng tôi thích đi về đường này. Để anh cảm tôi?

R. mỉm cười:

— Không những tôi không cảm anh, mà tôi còn muốn mời anh về chơi nhà tôi nữa. Anh có bằng lòng không?

P. không trả lời, thần nhiên đi bên cạnh R. Và sau mười lăm phút nện gót giày cồm cộp trên hè phố vắng, hai người tới nhà R, một căn nhà gác nhỏ ở phố Quan Thánh. R. lẳng lặng móc túi lấy chìa khóa mở cửa, vào phòng vận đèn điện. Thấy vẻ mặt P. hăm hăm, R. mỉm cười hỏi:

— Bia không?

Mới P. nhách một ngụ cười tươi, hỏi lại:

— Anh có bia?

Chàng tưởng nhà ai cũng như nhà chàng, không bao giờ có bia cất trữ trong tửu rượu. Vợ chàng biết đó là một việc vô ích nên chỉ bữa ăn nào mua đủ số bia trong bữa nấy; một số nhất định, không bữa nào giảm nhưng cũng không bữa nào tăng, trừ khi có khách khứa. R. mở rộng cánh cửa tủ ăn, bảo bạn:

— Có, nhưng không còn mấy.

P. quay lại, và thoáng trông thấy bốn chai bia với cái nhãn «Export». Mặt chàng sáng lên và như dán vào nhãn tử. Trong đó có nhiều thứ rượu, rượu mùi, rượu mạnh, và rượu bồ đào, nhưng P. chỉ trông trọc nhìn có bốn chai bia. R. thân mở rượu rót ra hai cốc, mời bạn và cùng uống. Theo thói quen, P. giốc một hơi cạn, rồi đặt mạnh cốc xuống bàn thờ ra nói:

— Sung sướng thực.

R. mỉm cười, cho rằng bạn sung sướng vì được uống bia lúc đương thèm. Nhưng sự thực thì P. thốt ra câu ấy chỉ vì chàng so sánh cái đời bó buộc của mình với cái đời độc thân của bạn, lúc có tiền muốn mua bao nhiêu bia để trữ cũng được, và muốn uống bia vào giờ nào tùy ý.

— Bây giờ thì tôi mời anh về ngủ thôi, vì anh trông kia, hai giờ kém năm rồi.

P. giát mình hỏi:

— Hai giờ kém năm?

Kỳ thực ngay lúc bạn rót rượu ra cốc, chàng đã để ý tới giờ ở cái đồng hồ báo thức. Và chàng chỉ lo không đủ thời giờ uống hết được bốn chai bia.

— Chứ còn gì nữa. Thôi về ngủ nhé, chẳng ở nhà chị ấy mong.

P. liếc dăm dăm nhìn vào đôi cánh cửa tủ ăn đã đóng, cố ý thăm nhắc bạn rằng ba chai bia hãy còn nguyên vẹn ở một ngăn trong đó. Nhưng người bạn như không nghĩ ngợi gì cả, chỉ ngáp hoai. Chàng đứng được, P. phải cười gượng thân mật bảo bạn:

— Mày à, tao xin mày một chai nữa, một chai nữa, chỉ một chai nữa thôi.

— Được! Nhưng uống xong mày về ngủ nhé?

R. rút ở tủ ra một chai bia, mở nắp rồi đưa cho P. và nói:

— Chai này thì đãi anh cả, đãi anh tất cả.

P. sung sướng cười lên tiếng, và đầu đã biết rằng chai bia hoàn toàn về phần mình, chàng cũng uống hấp tấp, chỉ sợ bạn sẽ đòi ý kiến mà san sẻ mất của mình một chút ít chẳng. Uống cạn giọt cuối cùng, P. đánh đứng dậy ra về, cặp mắt thêm thường vẫn còn mèn tiếc đưa theo mãi về phía cánh cửa tủ ăn cho tới khi bước hẳn ra ngoài hiên.

Về đến nhà P. thay quần áo rồi rón rén vào giường nằm, mừng thầm rằng vợ ngủ say không thức giấc và như thế chàng đã thoát được những câu kỳ kèo, những lời trách móc mà, vẫn biết, bao giờ chàng cũng để ngoài tai.

P. nhắm mắt cố ngủ, nhưng

ngay từ khi ngồi trên xe kéo, tri nghĩ chàng đã bị thu vào trong một ý độc nhất, một vật luôn luôn hiện hình. Đó là hai cánh cửa tủ, với sau hai cánh cửa tủ hai chai bia. Bây giờ, dù mở mắt hay nhắm mắt P cũng trông thấy rõ rệt và hai chai bia nổi bật lên, to mãi ra : có lúc chàng phải mỉm cười vì thấy giống với cái chai không lồ làm quảng cáo bày ở cửa hàng bán bia. Rồi hai chai đặt trên bàn thay vào chỗ hai chai để cất trong ngăn tủ. Qua cặp mắt lim dim, sắc hồng của cái chụp đèn ngủ làm chàng nghĩ đến cốc bia đầy. Chàng liếm môi và nuốt nước miếng.

Bỗng chàng thốt ra một câu tự oán trách : « Minh rõ khờ ! » Tri chàng mỗi lúc một thêm sáng suốt để thấy rõ cái khờ của chàng. Chàng dựng lại cả câu chuyện đã xảy ra từ lúc vào nhà bạn cho tới lúc bước ra hiên và càng thấy mình khờ quá, ngốc quá. Chàng tự nhủ : « Minh vừa xin nó một chai nó cho ngay. Biết đâu xin chai nữa nó lại không cho ? Phải, thằng cha xưa nay vẫn tốt với bạn, nhất khi nó lại biết mình bị con mẹ xử tệ. » P nhìn sang vợ : một người đàn bà to lớn, nằm giữa thờ phi phò. Chàng thấy hết cả những cái khả ố của « con mẹ ». Và chàng có ý tưởng ngộ nghĩnh đánh thức vợ dậy để sinh sự chơi, nhưng chai bia lại kéo chàng về với nó liền : « R lẽ lẽ với bạn thế thì chắc bất cứ ai đến cũng đem nốt hai chai bia ra thật, hai chai bia mà nếu mình đừng ngốc thì đã về mình rồi. »

P bắt đầu nghĩ thấy mùi bia. Chàng ngờ bạn nãy uống vội để rót ra quần áo. Nhưng chàng nghĩ rằng mình đã thay quần áo ngủ rồi thì chàng mỉm cười cho là mình mê ngủ, mê thay uống bia và nghĩ thấy mùi men bia ; cái đó đối với chàng đã thành một sự rất thường. Cả trong giấc mộng thức như lần này. Song thực hiện lời chàng ra khỏi mộng liền, thực hiện là hai chai bia đang nằm trong tủ ăn nhà R. Chàng thốt reo lên : « Được rồi ! » Người vợ nghe động trở mình thở dài một tiếng rồi 'ai ngáy đều. P chẳng để ý đến chung quanh nữa, âm thầm suy tính các việc sẽ làm. Đoạn, chàng thức, nằm chờ sáng, vì chàng sợ ngủ thiếp đi thì công việc sẽ lỡ cả.

Mới năm giờ P. đã chỗi dậy, rửa mặt, mặc quần áo ra đi, đi đến nhà R. Chàng gọi bồi dạn hề vợ chàng có hỏi thì bảo chàng đến sớm. Ra đường chàng chợt nhớ rằng hôm nay là chủ nhật, nhưng lại mỉm cười nghĩ ngay : « Chà ! nó sẽ cho chủ nhật nay là phiên việc

minh ! »

P đi bộ và đi rất chậm, vì biết ngày chủ nhật R dậy muộn. Quả nhiên khi tới nơi R còn ngủ. Chàng bảo người bồi rằng chàng có chút việc cần đến bàn với R, nhưng tiếp luôn :

— Cứ để cho ông ấy ngủ, tôi ngồi chờ một lát cũng được.

Rồi chàng vào ngồi trong phòng khách. Phòng khách liền với phòng ăn, chỉ cách có hai cái cột gạch tròn. P nhìn ngay lên cánh cửa tủ ăn : « Chúng nó nằm trong kia ! »

P thấy thời giờ đi chậm quá. Cái kim phút chỉ nhích đi từng li một, còn cái kim giờ thì đứng nguyên mãi một chỗ.

Hơn bảy giờ P gọi người bồi hỏi :

— Mọi chủ nhật mấy giờ ông dậy ?

Người bồi nghĩ ngợi đáp :

— Cũng tùy, có khi tám giờ, có khi chín giờ. Hôm qua thức khuya thì hôm nay mười giờ cũng nên. Nhưng ông để con lên gác đánh thức ông con dậy.

P gạt :

— Thôi, cứ để ông ấy ngủ, việc cũng không quan trọng lắm.

Tiếng « quan trọng » làm P mỉm cười liếc nhìn cánh cửa tủ ăn. Người bồi ra, P. lại cái tủ sách

quay lấy một cuốn tiểu thuyết, định xem để quên thời khắc.

Mới đọc được nửa trang, chàng đã chầu nản, cái quyển sách vào chỗ cũ, rồi ra cửa sổ đứng tí nhìn đường. Nhưng hình như chàng không thể đứng im được một nơi, nóng nảy quay vào đi bách bộ quanh phòng khách và phòng ăn. Mỗi lần qua cái tủ ăn, chàng lại đứng lại. Rồi không giữ được nữa chàng đưa tay ra mở cánh cửa tủ : Cánh cửa tủ đóng khoá. Chàng mừng thầm đã không phạm lỗi đối với bạn, và lại đi bách bộ quanh phòng, cố ý nện mạnh gót giày để đánh thức R dậy. Tân màu chàng đếm xem sẽ đi lát cả mấy vòng. Và tới vòng thứ chín trăm, chàng nghe trên gác có tiếng động. Chàng mừng quýnh và càng nện mạnh gót giày.

Chừng mười phút sau R mặc quần áo ngủ xuống hỏi :

— Việc gì thế anh ?

P cười rất ngượng ngập đáp :

— À, anh cho nốt tôi hai chai bia còn lại hôm qua.

— Chỉ có thế ?

— Chỉ có thế.

— Chỉ có thế mà anh chờ tôi từ sáu giờ đến quá tám rưỡi ?

Chàng phá lên cười và để P. được tạ tội nguyên.

Khái-Hung

Thuốc hay cực hiếm, bán biếu làm tin !

Bổ thận hưng dương

chữa thận hư, tiên thiên bất túc, tâm thần bất giao, đau lưng, tinh loãng, liệt dương, giao hợp kém, giá 1p.00 bán lấy 0p85. (6 hộp 4p50).

Bổ huyết điều kinh,

chữa đàn bà xanh-xao, ra khi hư, kinh không đều, hay đau bụng, người yếu, giá 1p00 bán lấy 0p85. (6 hộp 4p50).

Boi nguyên tiết trùng

chữa dư độc bệnh phong tinh có các chứng thận hư, tinh khí kém, dài có filaments, bấp thít rứt, chân tay mỏi, nhói đờng tiêu, giá 1p50 bán lấy 1p.20 (6 hộp 7p.00).

Thuốc lở ngứa (bại

độc) 1 thang 0p.36, 3 thang 1p00, chỉ uống 3 thang, lở tịt, ngứa ngáy đến đâu cũng khỏi.

Nhận chữa khoán bệnh lậu, giang, hạ cam, khí hư đàn bà, giá rất phải chăng. Khám bệnh không mất tiền

THƯỢNG - ĐỨC

15 Mission (nhà Chung) HANOI
HAIPHONG 37 Doumer
NAM DINH 91 Maréchal Foch

Một nơi thâu nhận các nam nữ

thanh niên

« TRẢ LƯƠNG HẬU »

Có hạnh kiểm tốt, hoạt động, thông quốc ngữ, muốn tìm một việc làm đứng đắn, nhiều lương, xin đến làm công-dụng và thu ngân viên cho trường thuốc Thượng-Đức : Lương 10p, phụ cấp 10p và thêm 20% vào số tiền thu được. Vào làm phải ký quỹ ngay 50p. Nếu không có tiền ký quỹ, thì có hai người chắc chắn bảo lãnh cũng được.

Hỏi tại M. LÊ NGỌC VŨ giám đốc trường thuốc

Thượng - Đức

N° 15, rue de la Mission Hanoi
Ở xa nhờ đình tem 0p.06 để trả lời

LU'OM L'AT

Nhà thờ đi ra bể ?

MỘT chiếc tàu chở đa đa đi từ Nam Phi-châu tới Luân đôn. Đa đa ấy sẽ để làm vi tay cho các bà, bit tất tay hoặc những đồ chơi lát vật. Đó chỉ là một trong hàng trăm chuyên tàu chở những thứ hàng lạ lùng như vậy, ngày ngày đi lại trên Đại dương. Mới đây một chiếc máy xe hỏa và cả đoàn xe đã nằm trong hầm một chiếc tàu ở Luân đôn đi sang cù lao Christmas, gần Java. Là một cái nhà thờ, chia từng bộ phận đã đi sang Úc châu, rồi từ đây lại đi sang quần đảo Solomon, một chiếc tàu nữa chở ba triệu rưỡi viên gạch để làm nhà. Một chiếc tàu nặng 4.400 tấn, làm tại Wallsend, đã bị tháo ra từng mảnh, đóng hòm kỹ lưỡng, gửi như một thứ hàng thường.

(Tit Bits)

Gương bằng đá

TRƯỚC khi người ta sáng chế ra gương thủy tinh, những thổ dân trung tâm châu Mỹ đã tự soi mình vào gương bằng đá. Đó là một thứ đá rất dẫn, sắc đỏ, mặt phẳng và bóng lạ thường.

(Tit Bits)

Tai họa chữa khỏi bệnh

TRƯỚC đây, một trận động đất ở Thổ Nhĩ Kỳ đã ngẫu nhiên chữa khỏi được người mắc bệnh loạn óc. Bấy giờ việc lạ lùng đã xảy ra ở nước Anh. Hình như một trận động đất, hoặc một tai họa gì tương tự, rất có ảnh hưởng đến khối óc con người, và một khối óc đã bị hỗn loạn, có thể nhờ sự xúc động rất mạnh mẽ đó mà trở lại lành mạnh.

Hồi Firth of Forth bị ném bom lần đầu, khi nghe tiếng còi báo động, một số bệnh nhân loạn óc tĩnh dưỡng ở nhà thương gần Edinburgh, phai chạy trốn. Trận ném bom ảnh hưởng đến người ốm nhiều cách, nhưng một người khỏi được bệnh. Sau lúc đó, người ấy đã dần dần lấy lại trí khôn. Bấy giờ đã khỏi hẳn và đã về nhà làm ăn như thường. Năm 1923, ở Crimée cũng xảy ra một chuyện tương tự như vậy; một thạch-tinh rất to rơi xuống gần một làng, gây ra tai họa. Khi những người cứu viện tới chỗ đó, thì thấy một đôi vợ chồng già, xưa nay người ta vẫn coi như bị ma làm mắc chứng điên, tự nhiên khỏi hẳn. Bấy giờ hàng nghìn tin đồn đến đây cầu nguyện trong chiếc nhà thờ của đôi vợ chồng lập nên để ghi nhớ ngày khỏi bệnh.

(Tit Bits)

Cù lao Hải-Câu

TRONG khi loài người chém giết nhau thì một giống vật vẫn an hưởng hòa bình. Loài hải câu ở đảo Pribilofski, một đảo gồm có bốn cù lao nhỏ, gọi theo tên Gerasim Pribilof, một nhà thám hiểm Nga. Bấy giờ đảo đó thuộc về Mỹ, và có hiệp ước cấm không cho tàu nào tới chung quanh đảo trong vòng 60 hải lý, không một du khách nào được tới đảo Pribilofski, chỉ có ít công chức và mấy nhà

bác học được ở đây để khảo cứu về loài hải câu. Nhờ sự tre chở đó mà loài hải câu, trước kia đã tuyệt bị tiêu diệt, nay lại sống yên lành và sinh sản tới trên hai triệu con.

(Tit Bits)

Thú vật cũng biết đánh thuốc tê

CON sâu đất, ai cũng biết, có một cái bụng sáng như bụng con đom đóm — chỉ có con cái mới có —, ban đêm chúng ta thường được trông thấy ánh trong đám cỏ. Nhà động vật học Fabre đã nghiên cứu những phong tục của con vật ánh sáng ấy. Ông đã trông thấy nó săn đuổi một giống sên con. Điều lạ lùng nhất là trước khi ăn thịt sên, nó biết tiêm cho con sên mê liệt đi. Nó đến gần con sên, giơ ra hai cái càng nhỏ cong cong và rộng, trích một cách rất chắc chắn lên mình con sên. Trích độ bốn hay sáu cái thì con sên bị tê đi, và cứ bị như thế trong hai hay ba ngày, đủ thì giờ để con sâu đất uống lấy nước, chứ không ăn hẳn, chỉ hút lấy cái nước trong mình con sên thôi, thứ nước sinh ra bởi cái nọc của sâu đất thấm vào thịt sên. Cái cách đánh thuốc tê ấy, và cái cách « tiêu hóa bên ngoài » lạ lùng ấy, tuy vậy, rất thường có trong các loài sâu bọ, và chúng tỏ một cơ quan rất tinh xảo.

(D. I)

Có thể không mặt nạ mà tránh được hơi độc không

KỂ thực ra, thì không có gì thay được một cái mặt nạ có nhà nước bão đảm, chủ có thứ mặt nạ ấy mới có thể che chở một cách chắc chắn cho bộ phận hô hấp được. Tuy vậy, nếu bất thành linh gặp hơi độc mà không sẵn có mặt nạ hoặc phải đi qua một vùng nghi có hơi độc, người ta có thể dùng một vài cách chỉ là tạm thời được: đeo những kính kiếng người cầm lái máy-tô (nghĩa là có rìa bịt kín lấy mắt), che miệng và mũi bằng một tấm vải ướt, nếu có thể dùng vào nước lã có pha bicarbonate de soude (thuốc muối) đặc; nếu không có, che mũi và miệng bằng vải len gặp nhiều lần cũng đỡ được.

(D. I)

Làm cách nào có một cái hầm trú ẩn ít tiền nhất ?

KHÔNG có những hầm trú ẩn riêng cho từng người bằng bê-tông rất tốn tiền, chúng ta có thể làm một nơi trú ẩn đảo ngay trong vườn. Tim chỗ đất không nứt nẻ và không thấm nước. Lúc đào thì che lấp hết những khe hở, nếu có. Rồi đẩy lên trên một tấm ván, trên đắp đất, càng dày càng tốt. Chỗ lối vào nên để một quãng, treo hai cái màn (hay hai cái chăn) cách nhau độ 1 hay 2 thước.

(D. I.)

Súng 75 có tự bao giờ ?

CÁI khí cụ rất tốt ấy, hơn súng 77 ly của Đức nhiều lắm, bắt đầu có từ năm 1892, và cứ mỗi ngày một sửa đổi hoàn thiện hơn lên, do đại úy Deport và trung úy Deville, có hai nguyên soái Langlois và Deloye trông nom. Súng ấy do nguyên soái Billot, thượng thư bộ chiến tranh, ra lệnh cho các xưởng đúc.

(D. I.)

Cách giặt giăng da

GĂNG da trắng, dùng bột Blanc d'Espagne chọn lẫn với cám rất nhỏ, sát kỹ vào rồi lăn đi. Cũng dùng bột Blanc d'Espagne ấy giặt giăng da chevreau: nạo cách thủy 25 gr xá phòng trắng cho chảy ra trong 100 gr nước. Để nguội rồi cho Blanc d'Espagne đủ cho quánh lại thành một thứ bột. Xỏ giăng vào cái khuôn hay cái tay gỗ, rồi đem bột ấy sát kỹ.

(Junior)

Giọng hát và thịt

MỘT nhà khoa học quả quyết rằng ăn nhiều thịt có hại cho giọng hát. Người Anh ăn nhiều thịt hơn hết cả người các nước khác, nên ở Anh hát lại rất ít người hát hay. Người Ý, trái lại, ăn ít thịt — nhiều khi ăn khem họ chỉ dùng toàn rau và ngũ cốc — nên ở Ý rất nhiều người hát giỏi. Một chứng cứ nữa là tất cả những chim hót hay đều ăn rau hay ngũ cốc cả, còn những chim ăn thịt, như quạ, riều hâu, cò, v.v... chỉ kêu tiếc tán mà thôi.

Người ta ngủ bao nhiêu lâu ?

MỘT người thường thường ngủ vào khoảng 8 giờ mỗi ngày. Nếu sống 75 tuổi, thì người ấy đã ngủ tất cả đi 25 năm.

(D. I.)

TRÔNG TÌM

Chiến tranh ngày nay

TÀU BAY CHỐNG VỚI TÀU CHIẾN (1)

(Tiếp theo)

CUỘC kinh nghiệm đã chứng tỏ ra rằng, trong những trường hợp thuyết lý ấy, thì thủy quân không có gì đáng sợ cả. Nhưng các phi công dùng lối ném bom « đâm nhào máy xuống » (bombardement en piqué). Trong trường hợp này, tất cả vấn đề lại cần phải xét lại.

Đáng lẽ ném bom đương lúc bay ngang, thì người ném bom lại đâm nhào vút xuống đích; thành thử như vậy người ném bom nhằm đích bằng lối cả máy bay của mình; quả bom gần theo đường của máy bay mà vút xuống, như vậy sự nhằm đích sẽ được dễ dàng hơn. Mà lại càng dễ hơn nữa, vì quả bom, khi ở máy bay rơi ra, không những có cái sức mạnh riêng của nó, lại còn thêm cả sức mạnh của đà máy bay nữa. Quả bom sẽ đi nhanh hơn, và sẽ có một sức mạnh có thể tai hại cho cái đại học sắt của các tàu chiến.

Thật ra, trong thực hành, thì còn nhiều ảnh hưởng nữa, mà chúng tôi chỉ mới trình bày sơ lược. Một đàng khác, một máy bay ném bom hạng nặng mà đâm xuống như vậy, máy cần phải bền vững lắm mới được. Lúc đâm xuống càng nhanh bao nhiêu, thì lúc bay lên, lại phải theo một đường vòng rộng và dài bấy nhiêu, chứ không thể dựng đứng hẳn máy mà bay lên ngay được. Dựng đứng quá thì cánh máy bay sẽ bị xé rời ra, và nếu cánh chắc có thể chống lại được, thì cơ thể của người phi công cũng không chống lại được cái sức « dạt » ấy. Bởi vậy, cho nên những máy bay chuyên môn dành riêng cho việc đâm xuống ấy, đều có những cơ quan riêng để hãm bớt cái sức nhanh lại. Tuy vậy sức nhanh ấy cũng đã đáng sợ rồi: thường không bao giờ kém 400 cây số một giờ, nếu con đường đâm xuống không chệch quá đường đứng thẳng 65 hay 70 độ. Tất nhiên con đường đứng hẳn chỉ ở trong phạm vi lý thuyết mà thôi. Không nên cố đâm máy xuống theo sát con đường dựng đứng quá.

Trong những cuộc không chiến ở Na-uy, quân Đức dùng rất nhiều lối ném bom đâm nhào máy ấy. Những đội máy bay riêng, gọi là « Stukas », đã tỏ ra rất lợi hại và nếu những quả bom hạng lớn nhất cũng chưa

1 - Trong số trước, nhà in xếp lầm là « Tàu bay chống với tàu ngầm », vậy xin cải chính cho đúng.

áo tắm bể

Khắp các bãi biển, ai cũng công nhận áo tắm Phúc Lai là đẹp, bền, mặc sát thân như in vào người. Nếu, các Bà các Cô chưa dùng qua, xin mời lại 87, phố Huế, Hanoi xem kiểu áo để so sánh với các hãng khác.

PHÚC-LAI

87 PHỐ HUẾ — HANOI

thể đánh đắm các chiến hạm lớn của Anh được, thì trong nhiều trường hợp, những máy bay trên đã có thể làm bị thương các chiến hạm ấy được, nghĩa là đánh phá những cơ quan ở phía trên mặt lều. Còn những diệt ngư lôi hạm, thì chỉ bị sây sát nhẹ thôi, vì công dụng của súng cao xạ đặt trên những lều ấy.

Nói tóm lại, trong cuộc thủy không chiến, chỉ có cách ném bom đắm máy xuống là tỏ ra lợi hại. Cách ấy sẽ bớt công hiệu dần đi, nếu tàu chiến càng ngày càng thêm nhiều súng cao xạ lớn, nhỏ vào. Hiện giờ, một cuộc công phá bằng tàu bay cũng đã phải trả giá đắt lắm rồi. Tàu bay ném bom phải lần lượt qua những tầm súng cao xạ hạng 130, 90 và 47, và những súng liên thanh hạng nặng, ném lên trời từng lớp cao thấp khác nhau hẳn cả một cái mảng lửa và sắt.

Cuộc chiến tranh ở Na-uy đã làm thiệt hại lớn cho không quân Đức. Mà những sự thiệt hại đó khó mà bù lấp ngay được, vì ném bom đắm nhào máy xuống cần phải có những phi công giỏi, chọn lọc kỹ và tập luyện rất công phu. Rất ít những người đủ tư cách, và luyện tập cho họ được thành thạo cũng mất rất nhiều thì giờ.

(theo Ric Rac)

THƯ TÍN

KHAI ta muốn báo một việc xảy ra, nhận hay từ chối nhờ mời, gửi một vài lời chúc mừng hay chia buồn, ta có thể viết lên trên một tờ « carte de correspondance » hay dùng một tờ danh-thiệp — Những thư như thế có lĩnh cách chung và bỏ được những câu đầu thư (en-tête) cũng là những câu cuối thư.

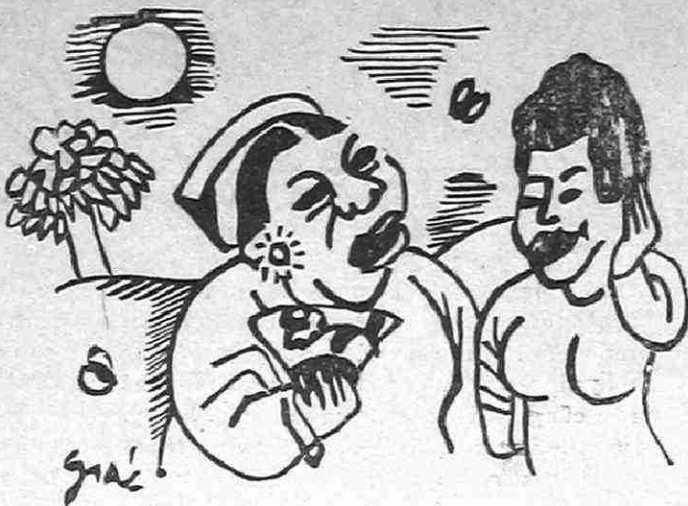
NHỮNG giấy dùng trong khi có lanh phải sơ sài và nglêm trang, không trang hoàng, có viền đen. Chỉ được để có mình địa-chỉ thôi, và in ở bên phải trang giấy. Bề rộng của viền đen to nhỏ tùy sự đề tang. Khi gần hết chữ, ta có thể dùng giấy màu xám hay màu tím chung quanh có một viền đen nhỏ.

TRONG những thư-lừ buôn bán hay công việc, ngày viết phải để trên đầu thư và về bên phải. Trong những thư khác, ngày viết để dưới chữ ký. Trong những thư không có in sẵn địa-chỉ trên giấy, ta nên nhắc lại địa chỉ của ta.

Thế-Hưng

Ai có nhà và đất ở Hanoi hay các tỉnh muốn bán. biên thư hỏi:
M. Long
18, Amiral Courbet Hanoi

NGAY NAY NÓI CHUYỆN

— Tôi có một câu chuyện riêng muốn nói với chị, không biết chị có giữ kín cho được không?

— Được, chị cứ tin ở tôi, tôi là một người rất kín đáo. Con Lan nó chửa hoang đấy mà tôi có nói với ai đâu! Cho đến chị là một người bạn thân của tôi mà cũng không bao giờ tôi nói.

Động ngọc Hồ, Plantation Mimot — 1) Vì thấy vợ chồng người con cả ở trái đạo với mẹ (tỷ dụ: người vợ thì làng loạn chữt cả mẹ chồng mà người chồng lại cậy quyền là anh để đánh em vì em em nói lại vợ mình khi chữt mẹ, mặc dầu mấy người em đã khôn lớn) tất cả các em và cả người chị cả nữa muốn làm giấy truất quyền con trưởng Hai vợ chồng người anh trước pháp luật phải làm thế nào cho có hiệu quả? Mấy người em tưởng thời gian sẽ đem lại cho người anh sự phật nhưng vô hy vọng.

Có cần phải đến người mẹ không? Người mẹ làm giấy truất quyền một mình có được không? Và phải làm thế nào?

— Người con trưởng bao giờ cũng là con trưởng, không có thể truất quyền làm con trưởng, thí dụ như quyền ăn hưởng hỏa được.

Nhưng ngoài cái quyền ăn hưởng hỏa ấy, con cả cũng như con thứ, có quyền gì đâu mà truất. Khi cha đã mệnh vong, thì bà mẹ, và chỉ có bà mẹ, là có quyền thay cha mà quản trị trong nhà; người con trưởng không có quyền gì hết.

2) Người mẹ có quyền, chia gia tài theo ý mình không?

— Người mẹ không có quyền chia gia tài của chồng theo ý muốn của mình, nhưng nếu người mẹ không bằng lòng chia, thì lúc sinh thời người mẹ, con cái không được chia.

3) Chia gia tài theo pháp luật nghĩa là chia bằng nhau không phân biệt trai gái hơn kém, nhưng người con trưởng có lòng tham muốn đòi phần hơn mà không ký giấy chia gia tài. Như thế ta có thể dùng biện pháp nào cho được ăn thỏa để xong việc cho sau này khỏi lồi thối.

— Nếu người mẹ bằng lòng, bà có quyền đem chia gia tài và được giữ lấy một phần dưỡng lão. Chia gia tài cần phải phân biệt hai trường hợp. Nếu cha để lại chúc thư, thì chia theo chúc thư. Nếu không có chúc thư thì gia tài chia đều cho các con trai con gái, người con cả không đòi phần hơn được. Nhưng nếu có của hương hỏa thì chỉ có người ấy được hưởng.

Nếu chia gia tài không thỏa thuận, thì việc phải đem ra trình tòa án.

Đức Thynch, Vinh — Có thể tin được câu nói sau này của một thiếu nữ (trẻ tuổi, có học, đĩnh đạc) không: « Tôi tự hứa không để hình ảnh một người đàn ông ghi khắc trong tim ». — Có thể tin được lắm, cho đến bao giờ không tin được nữa thì thôi. Về phần tôi, tôi tin mãi, vì chẳng bao giờ hình ảnh một người lại có thể ghi khắc trong tim được. Người ta dễ quên lắm.

Bích Hà Thakhek — 1) Tâm nắng buổi sáng và buổi chiều buổi nào tốt. Quảng mắng giờ. Có cần che gáy không. Không thoa dầu thì thoa dầu gì, mỗi lần tâm nắng mấy phút thì đủ, tâm nắng xong xuống nước ngay có được không. Phải gội tâm nắng có hại không, tắm bằng phơi lưng hay phơi ngực.

— Tâm nắng là một phương pháp tốt. Thường nên phơi nắng sau khi tắm, buổi sớm càng hay, và phơi dần dần, chớ nên phơi lâu ngay lúc đầu. Cần che gáy, và nếu da rộp lên thì phải bớt đi và thoa dầu (mua ở các hiệu thuốc, hay hiệu bán các thức trong tiệm). Người mới thì chỉ nên phơi nắng mỗi bận bốn năm phút là cùng, sau dần sẽ tăng lên. Người yếu chớ nên phơi nắng. Tóm lại, phơi nắng là một phương pháp rất lợi, nhưng không phải ai cũng có thể theo được, và phải rất thận trọng. Nên đến hỏi thầy thuốc.

2) Xin cho biết cách làm massage khi tâm xong. Dùng khăn mặt hoặc tay không làm massage có được không. Có cần thoa dầu không? — Không nên dùng khăn mặt, trừ khi mùa lạnh muốn làm nóng người sau khi tắm, dùng khăn khô sát qua. Có nhiều khi cụ, bằng eo xo hay bằng thứ khác, vẫn có bán ở các hiệu. Nhưng tốt hơn hết là dùng tay không, vừa sạch sẽ lại vừa có hiệu quả.

Vương ngọc Kỳ, Ninh hòa — 1) Người ta ở đời thường mắc những hăm oan, hoặc vì kém thể lực, hoặc tình ngay lý gian, hoặc người khác vu cáo cho mình, việc đầu mình hết sức bị oan lạc kêu oán, qua trên

— Không nên dùng khăn mặt, trừ khi mùa lạnh muốn làm nóng người sau khi tắm, dùng khăn khô sát qua. Có nhiều khi cụ, bằng eo xo hay bằng thứ khác, vẫn có bán ở các hiệu. Nhưng tốt hơn hết là dùng tay không, vừa sạch sẽ lại vừa có hiệu quả.

Vương ngọc Kỳ, Ninh hòa — 1) Người ta ở đời thường mắc những hăm oan, hoặc vì kém thể lực, hoặc tình ngay lý gian, hoặc người khác vu cáo cho mình, việc đầu mình hết sức bị oan lạc kêu oán, qua trên

oan cứ thẳng tay huộc tội. Trong những trường hợp ấy mình phải làm thế nào để mình oan nếu mình không muốn thấy kiện?

— Nếu oan trong việc kiện tụng, thì đã có tòa Thượng thẩm xét lại. Nhưng nếu đến Thượng thẩm mà vẫn bị oan thì đành chịu, chớ còn cách nào mình oan được, trừ khi tìm ra chứng cứ gì tỏ rõ. Thấy kiện cũng không giúp ích gì cho mình hơn, nếu mình không có chứng cứ gì rõ rệt. Ở đời, mắc oan là sự thường vẫn có, nhiều người không may mắn bị như thế.

2) Tôi có đơn diu với một người con gái. Hai đứa chúng tôi tha thiết yêu nhau nhưng vì tình cảnh bất đồng, gia đình không cho phép kết hôn. Vậy tôi phải tính thế nào, vì tình hay vì hiếu và có thể nào làm cho tình hiếu vẹn toàn không?

— Việc đó chỉ tùy ở ông xét mình có đủ điều kiện gây dựng được gia đình hay không. Nếu tình hiếu vẹn hai thì tất nhiên là tốt hơn, nhưng nếu không được thế, thì lấy người mình yêu cũng không phải là bất hiếu. Chứ hiếu rộng rãi chứ không phải cứ vâng lời cha mẹ trong bất cứ trường hợp nào mới là hiếu dâu.

V. Cai Hanoi — 1) Người yếu tuổi và bạn tôi có chuyện bất bình với nhau. Vào trường hợp khó khăn ấy (conflict de devoirs) tôi phải xử thế nào cho hai người đều được vừa lòng? Vì nếu không khéo, tôi sẽ mất một người trong hai người.

— Cách tốt nhất là tránh cho hai người đừng gặp nhau. Đó là một việc rất dễ dàng, nếu sự đàn hòa không thành. Có thể là một trường hợp khó xử, trước khi tìm được cách giải quyết, nhưng không phải là một cuộc « xung đột các nghĩa vụ » như ông tưởng đâu!

2) Người tôi rất khỏe mạnh, vạm vỡ. Tôi lại tập thể thao luôn. Song không hiểu tại sao da có tới hơn một năm nay đến giờ, tôi cứ phải mang một bệnh ngứa (chỉ từ thắt lưng trở xuống) thực là khó chịu. Mỗi khi ngứa thì tôi phải gãi thực mạnh, và sau khi gãi thì da bị sứt sứt nhiều chỗ hay nổi mụn lên, song không có mủ bao giờ. Như thế là thế nào và dùng thuốc gì hay làm cách nào cho khỏi được? Tôi đã dùng rất nhiều thứ thuốc, hoặc tẩy, hoặc ỉa.

— Sự tập thể thao và sự ngứa không có liên lạc gì với nhau cả, nghĩa là ông vẫn tập mà vẫn có thể ngứa được. Phải tìm căn nguyên sự ngứa ấy ở đâu, hoặc do bệnh ngoài da, hoặc do máu xấu. Cách tốt nhất là đến hỏi thầy thuốc; ông còn đợi gì nữa?

C. L. Đ. H. à Vinh (Bến Thủy) — Minh yêu một người con gái. Nhưng trước khi ấy, vì thân nhau quá, em gái và bạn người ấy đã yêu mình. Bây giờ họ mới nói cho mình biết. Vậy nên xử trí cách nào? Biết rằng người mình yêu rất tốt, rất đáng thương, nhưng vẫn chưa muốn cho mình hay rằng có yêu lại mình hay không?

— Những câu hỏi về loại này gần thành những lời vu vơ. Đôi khi có một chút tự phụ dẫn sau sự bối rối. Thực ra, có cần phải đem những điều ấy hỏi kẻ khác chăng? Lòng mình chẳng là người dẫn dụ khôn khéo và tình tưởng nhất đó sao? Bởi vì chính mình ở trong cảnh ngộ và biết rõ những dẫn khác hơn ai hết.

(Xem tiếp trang 14)

B U ' O ' M

(Tiếp theo)

THU cầm lấy tờ báo vỡ xem chỗ khác; nhân lúc Mỹ và Hợp mới nói chuyện, nàng đọc đi đọc lại đoạn nói về vụ biển thủ hình như sẽ thấy rõ được sự thực trong mấy giòng chữ vắn tắt.

Thu gấp tờ báo đưa trả Mỹ, rồi lên gác về phòng khóa cửa lại. Nàng ra phía cửa sổ khép bớt cánh cho trong phòng đỡ sáng, và cái cử chỉ ấy nhắc nàng nhớ đến đêm hôm thứ bảy lúc Trương ngừng xe nhìn lên.

— Minh phải làm gì bây giờ?

Nhưng nàng không biết xử trí ra sao, vì không biết rõ Trương ở đâu và chàng định trốn mãi hay chịu ngồi tù. Nàng tức Trương không báo gì cho nàng biết cả.

— Nhưng anh ấy bảo thế nào được mình.

Nghĩ vậy, nàng lại tiếc rằng tình cảnh Trương không cho phép Trương gặp nàng. Sau cùng Thu lại nghĩ Trương không muốn cho mình biết, không cần gì mình nữa, chứ không phải vì tình cảnh bất buộc. Một lúc lâu, Thu ngồi dậy chạy ra mở cửa sổ chống tay nhìn xuống đường như tìm tòi.

— Phải đấy, chỉ có cách ấy anh ấy mới gặp được mình. Chắc mấy tối trước anh ấy đến. Sao mình không nghĩ ra ngay.

Tối hôm ấy, nàng bậ đèn, mở cửa sổ ngồi đợi. Nàng coi như cái tội phải ngồi tù như thế suốt mấy giờ đồng hồ, song nàng phải cố đợi và cho đó là một sự bất buộc, một hèn phận. Quá mười một giờ, Thu mệt lả không sao gượng được nữa. Nàng đóng cửa một cách giận dữ; nàng tức sao Trương lại không đến, làm như chính Trương đã bảo nàng ra đợi ở cửa sổ và đã sai hẹn với nàng. Cánh cửa đóng mạnh đập vào ngón tay khiến Thu càng giận thêm. Nàng nằm gục mặt xuống gối, lẩm bẩm:

— Thế này thì mình đến hoá điên mất.

Thu ứa nước mắt khóc thôn thớt rồi một lúc sau ngủ thiếp đi vì mệt quá.

Sáng hôm sau, Thu vội mặc quần áo chỉnh tề đi ra đi bất kỳ đi đâu; chỉ có cách ấy Trương mới gặp được nàng; có lẽ Trương đương đứng nấp ở đâu phố để đợi nàng ra là đi theo. Thu không nghĩ gì đến việc bèn thủ và cũng không tự hỏi xem tình yên đối với Trương tăng hay giảm; nàng chỉ biết có một điều là không thể lùi được nữa, mãi mãi sẽ bị lôi kéo vào cuộc đời Trương, và mỗi hành vi của Trương đều có liên can đến nàng.

Xuống nhà dưới, mẹ nàng và bà Bát cũng sắp sửa ra hiệu Gò-đa. Bất đắc dĩ Thu phải cùng đi và khi ngồi trên xe tay nàng có ý tình thoáng nhìn lại sau xem có thấy Trương

theo không. Lúc ở hiệu Gò-đa ra về, Thu thoáng thấy trong gương có hai con mắt nhìn nàng. Thu giật mình quay lại, không thấy ai, nhưng linh tri của nàng bảo rằng thế nào cũng có Trương đứng đâu đấy. Biết ý, nàng đi thẳng sang bên kia cầu thang và trông ngay thấy Trương đứng lẩn sau cái máy hát. Thu ngừng lại, dứ g yên nhìn Trương một lúc chưa biết xử trí thế nào. Bỗng nàng thấy Trương vội vã quay mặt cúi nhào xuống tủ hàng. Thu biết là bà Bát và mẹ nàng đã gần tới nơi.

— Về thôi con.

— Vâng, mẹ trả tiền chưa?

Nàng theo mẹ và bà Bát ra phía công bên rồi thuê ba cái xe tay. Lên ngồi trên xe rồi, Thu vẫn phăng phất thấy hình ảnh hai con mắt Trương theo đuổi nhìn nàng. Thu sợ hãi về cái vẻ khác thường trong hai con mắt Trương nhìn nàng lúc này; hình như có một sự rất không hay sắp xảy ra: Thu có cảm tưởng rằng Trương nhìn nàng lần này là lần cuối cùng và sợ dĩ Trương trốn tránh để cố gặp mặt nàng chỉ vì một lẽ rất rõ rệt là muốn trông thấy nàng một lần nữa trước khi liêu thân.

— Có lẽ thế chăng?

Nàng giật mình quay lại nói với mẹ:

— Chết chửa, con quên chưa mua cuốn sách dạy làm bánh. Mẹ và đi về trước. Con quay lại một tý rồi con về sau ngay.

Xuống xe trả tiền, rồi Thu chạy thẳng vào chỗ đứng lúc này gần cầu thang. Nàng hồi hộp nhìn ngang nhìn ngửa.

— Lỡ anh ấy đi rồi.

Nàng đi lại chỗ cái máy hát và mừng rỡ thấy Trương còn đấy. Trương đưa mắt nhìn về phía sau nàng có ý tìm bà Nghi và bà Bát. Thu lắc đầu lẩm bẩm nói:

— Đi rồi.

— Sợ đứng đấy gặp người quen, Thu lấy mắt làm hiệu bảo Trương theo mình lên gác. Nàng lại đứng gần cái tủ kính bày đồ chơi trẻ con, đợi Trương. Lúc ấy trên gác vắng khách mua hàng. Một lúc sau, Trương đến đứng ngay bên cạnh Thu. Hai người cùng nhìn vào trong tủ kính, chăm chú ngắm nghía mấy con búp bê. Thu thấy những nỗi buồn, giận Trương từ trước tan dần mất cả; lòng nàng êm ái hẳn lại, chỉ còn tràn ngập tình thương một người đã khổ sở vì quá yêu mình. Nàng khẽ nói:

— Em có thể chạy được đủ số tiền để trả lại người ta.

Trương đáp:

— Không, anh không cần tiền. Tiền làm gì bây giờ nữa.

Thu hiểu lầm ý Trương nên sợ hãi vội nói:
— Em chỉ xin anh có một điều là dấu thế nào đi nữa anh cũng đừng liêu huỷ thân anh đi.

— Không, anh sẽ vào tù. Anh không cần tiền vì có tiền bây giờ cũng vô ích; đáng nào thì việc xấu cũng đã xấu rồi.

— Sao anh lại làm việc ấy?

Trương trả lời vắn tắt:

— Không biết.

— Anh chỉ làm em khổ. Tức cả mình.

Trương cau lông mày quay nhìn Thu và giận ứa lèa cò:

— Thế à! em khổ thì thôi đi.

— Anh!

— Nhưng đã bảo quên anh đi. Anh là một thằng khốn nạn. Không xứng đáng.

Có tiếng chân người bước lại gần. Trương ngừng bật. Thu chỉ vào con búp bê nhón đặt nằm trên chiếc giường gỗ:

— Hay ta mua con búp bê này, kháu quá nhỉ.

Trương nói:

— Con kia xinh hơn.

Một người đầu bà giắt còn đi ngang qua đấy. Khi người ấy xa rồi, Thu nói:

— Cần gì xứng đáng.

Trương lấy làm hối hận lúc này đã giận Thu. Chàng cũng không hiểu tại sao lại giận Thu một cách vô lý như thế được. Trương dịu giọng nói:

— Anh xin lỗi Thu về hết cả những tội của anh từ trước đến nay. Ngày mai anh vào tù. Nhờ em, anh ở tù được dễ chịu. Anh không cần gì cả. Cần gì... chỉ có tình yêu của em là đáng kể. Thôi anh đi...

Thu hãy còn lo sợ. Nàng mang máng thấy trách nhiệm về cả phần nàng nếu Trương liêu tự vẫn, nên nàng muốn biết chắc cho yên tâm hẳn:

— Anh cam đoan với em...

Trương hiểu ý ngay nên vội mỉm cười nói:

— Anh xin cam đoan.

Trương toan quay đi, bỗng Thu khẽ gọi lại:

— Anh!

Trương đợi nhưng không thấy Thu nói gì. Chàng hiểu là Thu gọi lại cốt để nhìn mình một lần nữa. Thu giơ tay nắm lấy bàn tay Trương, ngập ngừng rồi:

— Anh cứ tin là đến thế nào đi nữa em cũng vẫn...

Trương vội ngắt lời:

— Thôi em đừng nhắc đến nữa. Anh van em. Hai người yên lặng nhìn nhau một lúc lâu

TRĂNG

rồi Trương quay đi bước vội xuống cầu thang. Trương định mai đi chuyến ô-tô-ray xuống Hải-phòng nộp mình vì chàng không muốn để người ta giải từ Hanoi về Hải-phòng. Trong mấy hôm chàng đi lại chơi bời ở Hanoi rất dửng dưng vì chàng cho rằng nếu trốn tất họ bắt được. Chàng chỉ hết sức tránh những chỗ quen thuộc xưa nay. Có lúc chàng nhìn đội xếp mím cười ngẫm nghĩ :

— Ai bắt làm gì một người đi ở ngoài phố, tự nhiên như không, rất lương thiện. Nhưng sở dĩ mình tự nhiên được chỉ vì mình không sợ bị bắt.

Tối hôm ấy Trương định đến một nhà tắm ở gần ga thuê buồng ngủ để mai ra ga cho tiện. Đến đầu phố Colomb, Trương chợt gặp một gái giang hồ có ý muốn bắt chuyện. Chàng vội vàng rảo bước đi nhanh. Đi được một quãng, Trương quay trở lại ; chàng thấy nét mặt người con gái hơi quen, nhưng không nghĩ ra được là ai. Người con gái nhìn chàng có vẻ ngượng và một lúc mới khẽ nói :

— Cậu còn nhận ra được tôi ?

Nghe tiếng nói, Trương nhớ ngay ra là Mùi, một cô hàng xóm ở cạnh nhà trọ, chàng đã quen mấy năm trước, khi chưa đỗ tú tài.

— Cô Mùi...

Chàng ngừng lại vì chưa biết nói với Mùi theo giọng nào, vẫn đứng đần như đối với một cô hàng xóm cũ hay lại là như đối với một gái giang hồ.

Mùi nói :

— Nhìn mãi, em mới nhận ra là cậu Trương ở trọ học bên nhà cụ giáo. Trông độ này...

Trương ngắt lời :

— Độ này tôi gầy đi nhiều.

Chàng nhận thấy tiếng « em » Mùi vừa tự xưng và biết là không nên coi Mùi như cô hàng xóm ngày trước nữa.

— Chẳng mấy khi gặp gỡ người cũ. Ta vào đây nói dăm ba câu chuyện. Mùi nghĩ sao ?

Trương thấy hai mắt Mùi sáng hẳn lên và chàng thoáng nhớ lại hình ảnh cô bằng xen vui tươi vẫn mím cười với chàng mỗi lần chàng đi học về qua nhà. Nhưng lúc này chàng rủ Mùi đi chỉ vì thương hại, chỉ vì sự liên cảm tự nhiên của hai người quen biết nhau từ hồi còn ngày thơ, trong sạch, giờ cùng bị đời làm sa ngã ; chàng không có ý thêm muốn về vật dục vì không hiểu lại sao bao giờ chàng cũng lánh xa những gái gặp đêm ở dọc đường ; cũng người ấy nếu gặp ở trong xóm hay nhà chứa thì chàng không thấy ghê tởm nữa.

Trương đi mấy bước phải ngừng lại đợi Mùi. Chàng sững sốt thấy Mùi chống một tay vào cạnh sườn đi khập khễnh, nửa người trên nghiêng về một bên. Trương nghĩ thầm :

— Đi với một con đi què. Vô lý.

Chàng đã toan lấy một đồng bạc rúi vào tay Mùi rồi bỏ đi. Tuy nghĩ vậy nhưng khi nói với Mùi, giọng chàng lại trở nên ngọt ngào và âu yếm :

— Em làm sao thế ?

— Cái chân em phải không ? Nhiều truyện lắm.

Hai người đi ngang qua một quãng tối. Trương thấy Mùi đi sát vào người chàng tìm chỗ tựa. Chàng giơ tay nắm lấy cánh tay Mùi :

— Cũng vì cái chân em, mới « lã » như thế này.

Trương bắt giác nghĩ thầm :

— Anh cũng vậy.

Mùi khẽ lẽ :

— Mỗi năm ngoài em, còn làm « dăng sớ » ở Hải-phòng.

— Ở Hải-phòng.

— Vàng, ở Hải-phòng, có gì mà anh lạ.

— Không. Mai tôi cũng đi Hải-phòng đề...

— Đề làm gì ?

— Đề vào năm nhà đá cho biết.

Mùi thích vào sườn Trương một cái :

— Đưa mãi. Đề em kể cho nghe. Thế rồi em đi Saigon. Em bị bệnh phũ, ăn mãi gạo máy vào. Chữa khỏi thì lên một cái phọt bị co gân.

— Giờ còn đau không ?

— Hết đau rồi. Mới bị đau chết cha chết mẹ. Giờ thì hết đau nhưng hôm nào đi nhiều lại thấy rức chối. Như hôm nay chả hạn.

Mùi thấy đã đến trước một hiệu cao lâu mà Trương vẫn đi ngang đi thẳng. Nàng đi

chậm lại, miệng nói, mắt nhìn vào trong hiệu :

— Em đi từ sáu giờ tối...

— Nghĩa là Mùi chưa ăn gì cả. Hay ta vào đây đã.

Trương hơi ngượng vì chưa lần nào như lần này chàng đi với một gái đêm ăn mặc tối tàn bản thù mà lại què chân nữa. Chàng nói cao giọng :

— Thế nào, chắc Mùi mỗi chân lắm phải khác, lẽ không nổi.

Nghe Trương lầm nhảm đọc các món ăn, Mùi thấy nước rãi ra đầy mồm. Nàng ngượng không dám nuốt mạnh sợ Trương nghe thấy. Nàng nói :

— Độ em ở Saigon, vào Chợ-lớn ăn món ba ba tần, ngon quá.

Nói đến hai chữ « ngon quá », nàng xuýt xoa chép miệng một cái và nuốt trôi được chỗ nước rãi.

Trương no nên chỉ gấp cầm chửng, ngồi nhìn Mùi ăn một cách ngon lành :

— Em ăn nữa đi chứ. Ăn bao nhiêu cũng được. Độ này anh kiếm được nhiều, không ăn cũng phí.

Chàng nghiệm ra cứ mỗi lần lấy giọng âu yếm nói với Mùi một câu thì lòng chàng lại nao nao cảm động thương Mùi hơn lên một chút.

Trương vụt nghĩ ra một điều ; chàng nhìn quanh và thấy trong hiệu lúc đó bắt đầu đông khách nên bảo Mùi :

— Ta đi thôi.

Chàng đưa Mùi đến thuê một buồng chính ở cái nhà mà trước kia chàng đã đi qua một lần hôm bỏ Thu về Hanoi. Đêm hôm ấy là đêm bắt đầu cuộc đời ăn chơi liêu lĩnh của chàng và đêm nay là đêm cuối cùng trước khi bước vào nhà tù.

Chàng gọi bồi bảo lấy rượu sâm banh, vì chàng định uống cho say sưa không biết gì nữa. Chàng hỏi Mùi :

— Hồi thật, Mùi có muốn bỏ cái đời... cái đời Mùi hiện đương sống không ?

Mùi hơi ngạc nhiên, nhưng thấy vẻ nghiêm trang của Trương nên nàng không dám giở giọng đùa :

— Muốn lắm chứ. Muốn nhưng đời nào bỏ được. Chẳng có cách gì.

— Có một cách là Mùi có tiền, có đủ tiền đi buôn bán nuôi thân.

Trương rút ví kiểm lại số tiền rồi lấy ra ba tờ giấy hai chục. Mùi chăm chú nhìn và không hiểu Trương lấy tiền làm gì, nàng không thể tin là Trương sẽ cho nàng số tiền ấy.

Trương đặt ba tờ giấy bạc hai chục vào bàn tay Mùi :

(Xem tiếp trang 18)

NHẬT-LINH

VUI CƯỜI

Của Ngô nguyên Lãng

Ý tốt

CHA — Thế nào, con có được phần thưởng gì không ?

CON (lười nhưng lém) — Thưa cha, năm nay ông Đốc có ý tốt không phải phần thưởng cho ai cả, như thế học trò được bình đẳng, và không ai ganh tị ai được nữa.

Còn ở đâu nữa

NHÀ BƠI LỢI — Tôi bơi qua Hồ Táy vừa vặn hết 45 phút.

— Ô, thế thì giỏi quá ! nhưng ông tập bơi ở đâu thế ?

NHÀ BƠI LỢI — Tôi tập ở dưới nước chứ còn ở đâu nữa !

Quên rồi

KHÁCH — Bồi, thức ăn đâu, bắt tôi đợi đến bao giờ ?

BỒI — Nhưng thưa ông, ông dùng những món gì kia ạ ?

KHÁCH — Tôi chờ lâu quá thành cũng quên mất không nhớ đã gọi những món gì !

Của An-Lan

Tài bản

VỢ — Sao mình vẫn bán vụng lắm mà lần này lại được nhiều chim thế !

NHÀ ĐI SĂN — À có gì lạ, quăng đồng nhiều chim đến nỗi mỗi khi tôi nhắm con kè thì lại bán được con vịt giò, mà mỗi khi tôi nhắm con vịt giò thì lại bán được một con kè.

Phát minh

— Tôi mới phát minh được một điều rất hay !

— Điều gì vậy ?

— Thay vào cái còi, tôi sẽ cho đặt ở mỗi cái ô-tô một cái kèn hát để nó luôn luôn báo người đi đường : « Muốn khỏi chết chệt thì đi sang bên phải ».

Kiếp sau

— Sau này anh thích làm kiếp gì ?

— Tôi thích sẽ được làm kiếp sên hay kiếp ốc.

— II ? ? ?

— Vì ốc và sên đều có nhà sẵn để ở, không mất tiền thuê, không bị chủ nhà tăng giá, và nhất là không phải nộp thuế đất.

Lời con trẻ

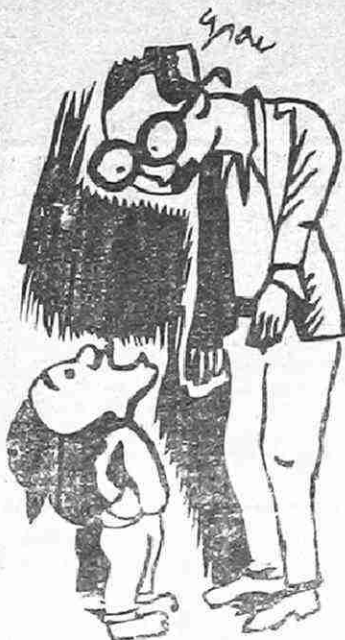
ME — Mẹ không biết xấu hổ, tao chưa thấy tay ai bẩn thỉu hơn tay mày !

CON — Mẹ làm rồi ! Chắc mẹ chưa trông thấy tay anh bếp.

Vì thế

THẦY — Anh là đồ tồi, đồ ngu, chẳng hiểu một lí gì cả !

TRÒ — Thưa thầy hình như vì thế mà thầy a con mới cho con đến đây để học ạ !

— Ấy chết, thầy đứng cúi mặt xuống, nhớ rơi kính vào mồm con.

Của Nguyễn-Dĩnh

Phát tài... con khi

CHỦ SÔNG BẠC — Kia, qua bác đi đâu thế ? có phát tài không ?

BANG HÍT — Phát cái con tiêu, từ khi vợ tôi giới thiệu nói ông, thì tôi đã bán hai ngôi nhà của bố vợ và ba bạn thật kè rồi.

Ngủ làm tẹo thật 100(100)

Trong trại lính, cái X. dạy một tên lính nhà quê. Thấy hỏi anh ta :

— Gì là xếp hàng sáu hồ anh ?

LÍNH (chứng thạo tiếng tây làm) — Băm, colonne par six a.

CAI X. — Mày dám giữ tiếng tây thật với ông à, đồ ngu như lợn ấy. Mày phải nói là « cơ lên ba xích » chứ ? nghe chưa ?

Lời trẻ

ME — Con xem, mẹ đã heo lời thành dạy mua xuống ám lí cho thầy con một cái nhà và tài năng hầu trẻ đẹp.

CON — Thế mẹ không ghen à ?

Con không dám nhận

Quan tòa nhìn tội nhân thương hại : — Trong mười năm, mày chịu khó cải tà quy chính, rồi mãn hạn tao sẽ xin nhà nước cấp tiền cho.

TỘI NHÂN (cảm động) — Bẩm, bấy giờ, con còn sống đâu mà nhận tiền của quan lớn, hện nay con đã 76 tuổi rồi.

Ngỡ gì

BA HOA — Để mới đổi một cái ô tô kiểu Citroen tám chỗ ngồi còn mới nguyên...

TU LỢN — Ủi chà, huyênh chơi ngông nhỉ !

— Không, để đốt xe ô tô bằng mã xuống cho mẹ nó đầy chứ.

Lăn theo thời sự

— Fác a, Nhật giết một nghìn quân Tàu, Tàu giết một nghìn quân Nhật ; phi cơ Nga ném bom xuống đất Phần, quân Phần bắn súng cao xạ lên phi cơ Nga ; Đức đánh đắm mười chiếc tàu của Anh Anh đánh đắm mười chiếc tàu của Đức.

— Ủ, ở đời có đi có lại mới loại lòng nhau.

Thành phố thấp đèn xanh tập phòng không.

Một chính phủ viết thư cho chính phủ.

— Anh ơi, phòng không canh vắng, em đợi anh với ngọn đèn hieu hắt.

Chính phủ tướng vợ mình đã trở nên thi sĩ.

— Anh a, những người lính bị tử trận đều còn nặng.

— Họ vẫn nặng luôn, lúc còn sống thân thể họ cứng cáp, thào vào cán chĩa súng.

— Không, họ còn nặng chỉ vì người họ chứa những viên đạn quân địch bắn.

Giấy khen

Một nhà triệu phú kia đốt giấy bạc thật xuống âm phủ cho tổ tiên tiêu. Vì giấy bạc thật khổ hơn giấy bạc ta thường đốt khi củi g.

Sinh hoạt đời sống

Cái gì cũng gấp hai, gấp ba. Tháo nào, Xả Xẻ lấy hai vợ, Lý Tới lấy ba vợ.

Nhà nước bắt buộc các nhà buôn phải kê giá hàng của mình bán. Vừa được lệnh ấy, Tân Dân hiệu kê giá như sau này :

Tiền thuyết thứ bảy : 6 xu.

Tao đàn tạp chí : 0p25 (không phải số đặc biệt)

Phở thông bán nguyệt san : 0p25 Những tác phẩm hay : vô giá.

Bệnh đau màng óc hồi đó đang lan ở một vài tỉnh xứ Bắc-kỳ.

Một ông lang bậm đã tìm ra nguyên nhân bệnh ấy. Ông lang bậm nói rằng :

« Tưởng giới Thạch suốt ngày suốt đêm tìm mưu tìm chước đánh quân Nhật. Tưởng suy nghĩ đến nát óc. Cho nên tưởng đau óc. Tưởng lây bệnh cho dân Tàu. Dân Tàu lây sang dân Bắc-kỳ. Nguyên nhân bệnh đó. »

Một vài trường tư ở Bắc-kỳ phải đóng cửa vì :

1) Học trò nghèo thôi học vì khan giấy.

2) Học trò giàu đau màng óc. Tin cuối cùng : các thầy giáo đã bắt đầu thấy đau màng óc vì không có ai giả tiền học.

Nguyễn-Giác

N.N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 14)

Tân Sanh, Huế — 1) Về sự thủ dâm có hại, vậy khi trước tôi làm lỗi, bây giờ tự biết ăn năn, vậy về sau có khỏi sinh ra chứng bệnh gì không ? Và để phòng cách nào ?

— Thủ dâm có hại nhất cho bộ thần kinh và có ảnh hưởng rất xấu cho tâm tình người. Có hại về cơ thể ít thôi ; có sách nói rằng người đến tuổi dậy thì mà thủ dâm thường không có gì đáng sợ cho sức khỏe. Vậy chỉ về mặt tinh thần và bộ thần kinh là bị thương tổn. Nhưng chính vì thế cái hại càng nguy hiểm hơn. Ông đã bỏ được thói xấu ấy rồi là một điều đáng mừng. Nếu sự dục dật trước kia của ông chưa sinh ra bệnh gì trong người ông thì ông không cần gì phải lo nữa : ông đã thoát nạn rồi.

2) Ăn cơm xong nên uống nước lã, hay thông thả hãy uống, phương pháp nào tiện hơn.

— Nước uống, nhất là nước nóng, có ảnh hưởng giúp cho sự tiêu hóa hoạt động. Vậy uống ngay sau lúc ăn cơm rất tốt. Cứ thói quen của ta ăn cơm xong là uống nước cho ta thấy rõ đó là một sự cần thiết về phương diện vệ sinh.

Tương Sinh, Hà-dông — 1) Tôi vừa viết xong một truyện dài. Tôi muốn đem đến bán cho nhà xuất bản (hoặc Lê Lợi g, hoặc Hương Sơn). Vậy phải cần những điều kiện gì nhà in mới thuận mua. Quyền truyện mà có giá trị thì thường thường nhà xuất bản trả bao nhiêu ? Mong ông là người đã từng trải nhiều trong làng văn chữ viết giúp đỡ tôi khỏi bị « sa vào cái lưới nhện khố » của những chủ nhà xuất bản.

— Một tác phẩm, muốn được người ta nhận xuất bản, không còn điều kiện gì khác, ngoài sự bầy, lòng nhiệt của nhà xuất bản. Điều này tự nhiên, vì không ai có thể lừa hoặc người ta nhận hay không được. Giá trị một tác phẩm, về mặt văn, thì không biết thế nào mà định được ; về mặt buôn bán, thì tùy ở nhà văn đã nổi tiếng hay không, và tác phẩm bán chạy hay không. Đối với nhà văn mới, điều kiện thường thường là thế này : nhà văn được 10% về cái giá bán, ví dụ quyền truyện bán 0p50 thì nhà văn được 5 xu một quyền bán. Đối với nhà văn đã có tiếng, và sách có thể chắc chắn bán được, thì có khi hơn chút nữa : 11 hay 12% gì đó. Đó là những điều kiện thường, còn do sự thỏa thuận đôi bên có thể định khác được. Ở bên ta, có nhiều nhà xuất bản tham lam quá, và họ tham lam thế được cũng là vì phần nhiều nhà văn cần tiền, và không biết bảo nhau cùng bênh vực quyền lợi của mình.

2) Một truyện ngắn hay một bài thơ gửi đến một tờ báo. Nếu đăng rồi, nhà báo có gửi tiền nhuận bút cho tác giả. Ông chủ nhiệm thường trả cho tác giả một truyện ngắn bao nhiêu tiền ; và một bài thơ bao nhiêu ?

— Thường thường, thì có đăng bài là có trả tiền. Số tiền nhuận bút nhiều ít tùy theo cái tài của tác giả và tùy từng nhà báo. Đại khái một truyện ngắn từ 3p đến 5p.00, có khi 7, 8 hay 10p thơ tùy dài ngắn và tài năng. Mỗi tờ báo có một giá riêng. Cũng có khi đăng mà không trả tiền, vì tác giả yêu cầu thế (sợ lấy tiền thì họ không đăng), hoặc nhà báo muốn khuyến khích nhà văn mới mà đăng cho.

(Xem tiếp trang 18)

CÓ CỨNG MỚI DỪNG DẦU GIÓ

Nhà cửa

(Tiếp theo)

QUYỀN CỦA CHỦ NHÀ

NGUỜI đi thuê thực tình ra ai cũng muốn giữ lấy hết quyền về phần mình, kể cả quyền không trả tiền nhà nữa. Nhưng muốn nhiều khi không được. Luật pháp nghĩ một cách chí lý rằng nếu để người đi thuê hóa ra kẻ độc tài như vậy thì không còn ai làm chủ nhà nữa, mà đã không có chủ nhà, thì hẳn cũng không còn dầu người đi thuê? Vì vậy luật pháp ở chế độ hiện thời không thể chiều ý những người đi thuê và bắt họ phải gánh vác một ít nghĩa vụ mà thường họ thấy dễ khá nặng lên hai vai. Nghĩa vụ ấy, đối với bên dịch, nghĩa là đối với chủ nhà, lại là quyền của họ, họ sung sướng mà bắt người đi thuê phải phục tùng.

DỪNG NHÀ ĐỪNG LÊ

Nghĩa vụ thứ nhất của người đi thuê, là dùng nhà theo mục đích định trong khế ước. Nói một cách dễ hiểu hơn, người đứng thuê phải dùng nhà để ở. Nghĩa vụ này, người đứng thuê thường sẵn lòng làm cho trọn, vì kể ra, nó cũng không đến nỗi khó khăn lắm. Tuy nhiên, một đôi khi cũng có người đi thuê thừa tiền nhiều quá không biết để làm gì bên đi thuê nhà rồi bỏ

mặc nhà thuê không ngó ngàng gì đến như người mua vợ bé về làm cảnh vậy. Chơi một cách quá ngông như vậy cũng không được. Muốn thế, người đi thuê phải làm đủ cách để giữ cho nhà cửa lúc nào cũng tươm tất đã, nếu không thì sẽ phải bồi thường cho nhà chủ.

Đã đành là phải dùng nhà thuê để ở, nhưng không phải là dùng thế nào cũng được. Đến thuê nhà người rồi cứ tự tiện phá tường phá cửa khuôn dãn gạch và cánh cửa đi chỗ khác, chỉ để lại vài cái kèo cái cột, thì có lẽ tiện việc cho người đi thuê thật, nhưng khó mà làm hài lòng được chủ nhà. Vì thế nên người đi thuê phải dùng nhà thuê như đối với chính nhà mình làm, không được đem nhà thuê để ở đổi thành nhà làm pháo chẳng hạn hay thành một cửa hàng bán phở. Làm như vậy tức là làm sai mục đích của

khế ước đã định và chủ nhà có thể xin bãi khế ước đi, mời người đứng thuê ra khỏi nhà để người đi tìm một cái hàng bán phở mà dùng.

TIỀN NHÀ

Nếu cái bọn phận dùng nhà thuê mà ở là một bọn phận dễ dàng êm dịu, thì cái bọn phận trả tiền nhà là một bọn phận người đi thuê ai nghĩ đến cũng đủ buồn phiền. Một viên chức nhỏ, lương tháng ngoài hai chục, đến cuối tháng hi hoay trừ cọng, tính toán các món tiêu mà cứ thấy nó đã quá số tiền lương rồi thì cái món tiền nhà còn phải trả nữa không thể coi như một vị phúc tinh được,

Tiền nhà tùy theo khế ước, có thể hàng năm mới phải trả, nhưng thường là hàng tháng.

Thường hơn nữa, chủ nhà bắt trả tiền trước, nhưng nếu người đi thuê để trong nhà đồ đạc bàn

họ, rồi đem ra tầm tầm bán lấy một giá thật rẻ, miễn là làm thế nào cho đủ được số tiền thuê nhà để cho chủ nhà bằng lòng là được rồi.

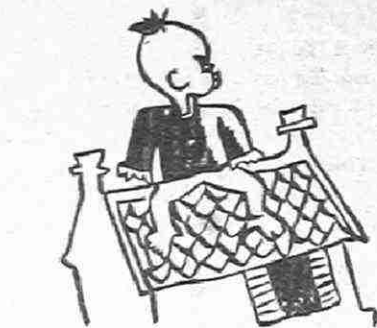
Tuy nhiên, người đi thuê ở trong tình cảnh ấy phần nhiều là đáng thương. Cho nên luật ở đây có vẻ hơi tay đối với họ, không muốn cho họ bị lột hết.

Những đồ đạc họ mượn hay thuê của ai, hay là họ mua chung với người khác, chủ nhà đều không thể đụng đến được. Hơn nữa, một số ít đồ đạc cần thiết cho người đi thuê cũng không thể bắt giữ để đem bán được. Thí dụ như người đi thuê chỉ có mỗi một cái khố vận vào người mà luật phép cho chủ nhà quyền lột đi thì hơi phiền một tí. Vì thế nên luật định rằng mô toà không có quyền bắt giữ tiền bạc, quần áo người đi thuê đeo hay mặc trên người, giường phản kê nằm ngủ của người đi thuê.

Nhân đó, lắm lúc mô toà được lệnh chủ nhà đến bắt giữ đồ đạc của những người đi thuê sành luật, người ta thấy những người này bận đến năm sáu cái quần, bảy tám cái áo, tay đeo dây nhẫn, cổ tay dây xuyên, và cổ dây hột vàng. Mô toà và chủ nhà lúc ấy có trông thấy cũng chỉ có quyền đứng mà nhìn, mà khen là đẹp, mà thêm rõ rỏi và tức lộn ruột lên là cùng.

(còn nữa)

Tương-Vân

ghế đủ bảo đảm cho tiền nhà, người đi thuê không cần phải trả tiền trước. Tuy nhiên, có tiền thừa ra thì trả tiền nhà trước vẫn là hơn!

Nhưng người thuê nhà dùng nên tưởng rằng đã trả tiền nhà rồi thì chỉ còn có việc ăn ngồi cho yên. Những tiền thuê rác, thuế cửa, người đi thuê đều phải chịu, chỉ có thuế thổ trạch mà thôi.

BẮT GIỮ ĐỒ ĐẶC

Bấy nhiêu thứ đều dễ lên cổ người đi thuê. Nhưng cái ách nặng nhất vẫn còn là tiền nhà. Bọn phận người đi thuê, là phải lo mà trả cho sòng phẳng, nếu không chủ nhà có quyền bắt giữ đồ đạc để đem bán rồi nhờ mô toà đuổi đi dần thì đi.

Mới nghĩ đến cái tương lai ấy mà nhiều người đi thuê đã ngao ngán cả lòng. Song biết làm sao được? Nhiều khi họ chỉ đợi trúng ngay số độc đắc hay được bạc ở vòng đua ngựa là trả phẳng ngay hai tháng tiền nhà một lúc cho chủ nhà khiếp phục.

Phiền một nỗi được bạc cũng khó khăn như trúng số độc đắc, nên họ đành chịu số phận của họ vậy.

Họ đành ngồi nhìn mô toà vào kiểm điểm bàn ghế đồ đạc của

KHAI-HUNG và NHẬT-LINH

ganh hàng hoa

(Tái bản)

Đầy 250 trang. Giá 0p80

ĐỜI NAY

HOÀNG ĐẠO

CON ĐƯỜNG SÁNG

Đầy 200 trang. Giá 0\$50

ĐỜI NAY

TIN CẦU ĐỜI

(Tiếp theo trang 6)

Câu này Lêta đã nghĩ dùng như thế, song không nói đến vì còn ngại hai tiếng « họ mạc » không biết có đúng không.

4) Tự-Lực tự lực định ý-định ý (Của rất nhiều bạn)

(Báo Ngày Nay ngày nay sẽ đi in ở nhà in của nhà là vì Tự-Lực văn đoàn tự-lực định điều ý).

Tin sau cùng

Ông Cả Hỷ (phố hàng Đào Hanoi) có nhà **Y TẶNG MƯỜI THƯỚC LỰA HÀ-ĐÔNG** (lựa đề may sơ-mi) cho tác giả câu nào chọn được câu « Ngày Nay ngày nay in nhà-in nhà ». Vậy tuy cuộc thách đối thứ nhất nay bề mặt nhưng Lêta vẫn vui lòng nhận thư dự đối của các bạn xa gần. Lêta xin dành riêng một chỗ để mỗi kỳ đăng một vài câu đáng chú ý nhất.

LÊTA

II - THI TẬP KIỀU

Một ít bài chọn lọc.

(Trước khi tuyên bố bài hay nhất, chúng tôi hãy dần dần đăng những bài đáng chú ý để các bạn cùng phê bình).

Đề vịnh « Đoàn tuyệt » (tập Kiều)
Xiết bao kẻ nổi thâm sâu,
Miệng hùm nọc rắn ở đâu chốn này!

Chút thân quần quai vũng lầy,
Một dao oan nghiệp, đứt giây phong trần (?)

Cửa người đầy dọ chút thân,
Sớm nắn nỉ bóng đêm ân hận lòng.
Giết chồng rồi lại lấy chồng,
Cũng cho khôi luy trong vòng bước ra.
Hữu Bồn, (Mỹ Hào)

Đoạn Tuyệt
Nào người trải gió năm mưa,
Mất công mười mấy năm thừa ở đây.

Phong trần kiếp chịu đã đầy,
Mũi giao oan nghiệt đứt giây phong trần.
Bảo Vân (Thái-bình)

Đoạn Tuyệt
Đã dầy vào kiếp phong trần,
Dao này thì liệu với « thân » phen này.

Tình sâu mong giả nghĩa dầy,
Cho đành lòng kẻ chán mây cuối giờ.
Lê Tam Tam

Nửa Chừng Xuân
Mai cốt cách, tuyết tinh thần,
Tơ duyên ngàn ngãi có ngàn ấy thế.

Sợ uy dám chẳng vâng lời,
Sầu này dâng đục muốn đời chưa quên.

Chước đầu rẽ thùy chia duyên,
Cho duyên dầm thắm, ra duyên bề bàng.

Đoạn Tuyệt
Trai anh hùng, gái thuyền quyên,
Duyên đôi lứa, cũng là duyên bạn bầy.

Tưởng rằng mai trúc xum vầy,
Nỗi lòng càng nghĩ, càng cay đắng lòng.

Loan và Thân

Cơ duyên đầu bông lạ sao!
Cầm giây chẳng lựa, buộc vào tự nhiên.

Bây giờ vãn đã đông thuyền,
Trong khi ngộ biển tung quyền biết sao.
Bửu Kế

Nửa Chừng Xuân

Chước đầu rẽ thùy chia duyên,
Đã ra đường ấy, ai nhìn được ai?
Bây giờ một vực một trời,
Hết đũa kính tọng, hết lời thị phi!

Nhẹ như bấc, nặng như chì,
Gỡ ra cho khỏi còn gì là duyên?
Bà P. K. Thuần

Nửa Chừng Xuân

Chừng Xuân tơ liễu còn xanh,
Thời thời đã mắc vào vành chẳng sai!

Thờ ơ gió trúc mưa Mai,
Nửa đời nếm trải mọi mùi đắng cay.
Chữ tình còn một chút này.
Bồ Đức Vương

BÀN THÊM :

Bài vịnh « Đời Mưa Gió » của ông Lêta, nếu thay đổi đi một chút (câu thứ hai), có thể gọi là hay tuyệt (văn đã « ổn », ý tứ lại vẫn được đời đảo như thường):

Người yêu điếu, khách văn chương,
Tình càng thắm thía, dạ càng ngàn ngo.

Nói chi kết tóc se tơ?
Nghĩ mình giải gió đầu mưa đã nhiều. (2)
Đ. Đ. V.

Những CÂU ĐỐ thông minh

CÂU THỨ NHẤT

« Một người đàn bà ngồi khóc
« bên một cái mả. Một người đến
« hỏi khóc ai, thì người ấy trả lời.
« Em vợ người chết này, chồng tôi

« gọi bằng cậu. Vậy người chết ấy
« với người đàn bà kia là thế nào? »

CÂU THỨ HAI

Ba cặp vợ chồng qua một con sông. Đò không có người chèo. Họ phải chèo lấy (tự tất nhiên). Vậy họ phải chèo (vừa đi vừa về) mấy chuyến để một (bây hai cũng vậy) trong ba người chồng không rời người vợ khi vợ mình đứng bên người đàn ông khác. Nghĩa là người vợ chỉ có thể đứng bên cạnh chồng nếu không thì phải cùng đứng với những người đàn bà kia, không thể đứng cạnh những người đàn ông khác mà không có chồng bên cạnh (vì họ rất hay ghen).

Hoàng Lan

Giải các câu đố

CÂU THỨ NHẤT

Người chết là bố chồng người bà.

CÂU THỨ HAI

Họ phải chèo vừa đi vừa về mười một chuyến.

Cách chèo

- 1) Hai người đàn bà chèo đò sang.
- 2) Một người chèo về.
- 3) Hai người đàn bà lại sang.
- 4) Một người đàn bà chèo về, đứng bên cạnh chồng.
- 5) Hai người đàn ông sang.
- 6) Một cặp vợ chồng chèo đò về.
- 7) Hai người đàn ông sang.
- 8) Người đàn bà chèo đò về.
- 9) Người ấy chèo một người đàn bà sang.

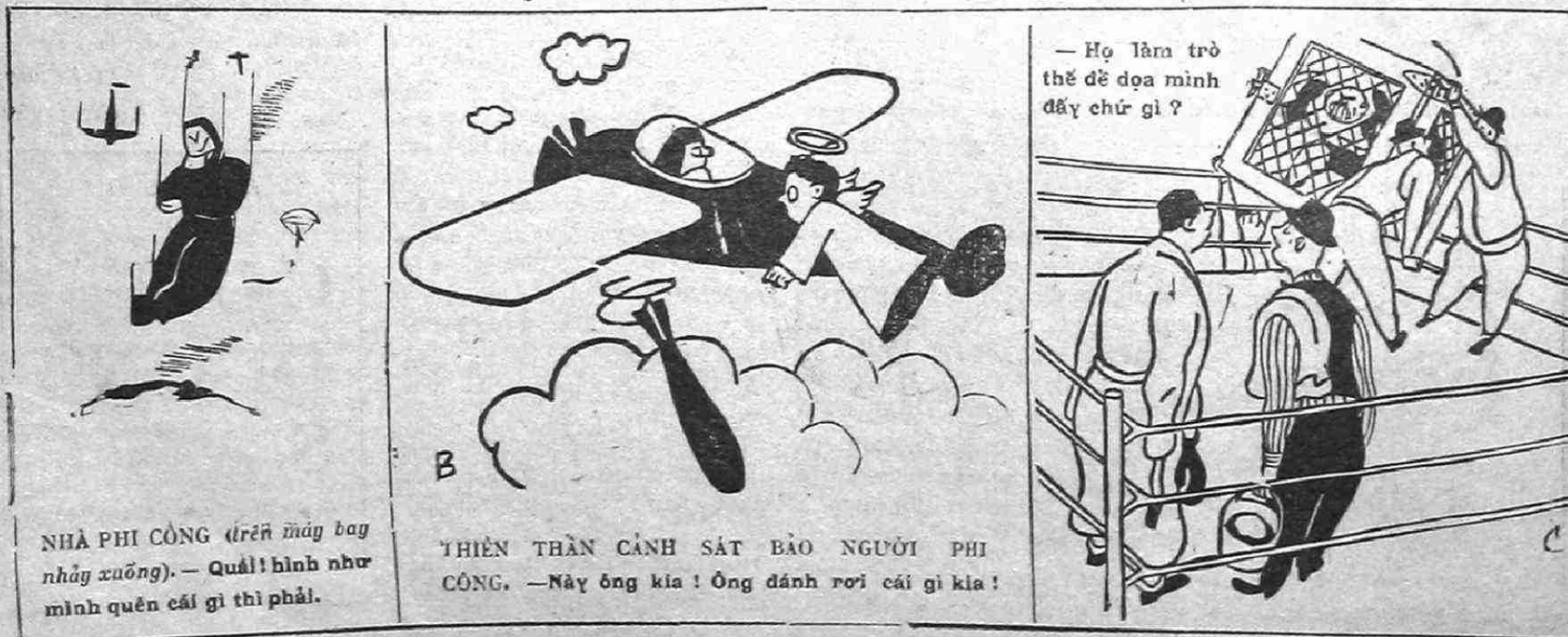
- 10) Lại chèo đò về.
  - 11) Lại chèo một người bạn sang.
- Nếu muốn thử xem có đúng hay không, các bạn hãy sâu que điềm, ba que để dài làm chèo, ba que để ngắn làm vợ, rồi theo trên này mà chèo sẽ thấy.

H. L.

- (1) Câu của ông Lêta :
- « Một giây một buộc ai giăng cho ra ».
- (2) Lêta bàn : xin đồng ý.

LÊ-TA

Nụ cười nước ngoài

NHÀ PHI CÔNG (trên mây bay nháy xuống). — Quái! hình như mình quên cái gì thì phải.

THIÊN THẦN CẢNH SÁT BẢO NGƯỜI PHI CÔNG. — Nay ông kia! Ông đánh rơi cái gì kia!

— Họ làm trò thế để dọa mình đây chứ gì?

KHO TÀNG ÂM NHẠC VIỆT-NAM

HÁT Ả ĐÀO

của nhạc-sĩ NGUYỄN XUÂN-KHOÁT

(Tiếp theo)

Cách hát và lời ca

NHIỀU bạn trẻ quen nghe các lời hát của tây, của tàu, đến khi nghe hát ả đào thì đều cho là không linh động. Vì thấy ca nương hát một cách rất điệu luyến, giọng hát tự cô phát ra, chứ không như các lời hát khác, ca công hát một cách có vẻ bằng bột sồi dổi, bộ điệu luôn luôn thay đổi theo tình cảm: tiếng hát như ở trong tâm can đưa ra.

Nhưng các bạn có biết chăng? Cái đặc tính của lời hát ả đào là sự vui nổi buồn đều tỏ ra một cách âm thầm kín đáo và có chừng mực. Và cũng vì thế, hát nổi được một bài cho hoàn toàn là một việc rất khó, mà người nghe nhận được đủ cái tuyệt diệu cũng không phải dễ nào.

Điều cần thiết trước nhất trong việc thưởng thức là phải hiểu, phải biết lời ca bài hát mình nghe và điều cần hơn là ca nương muốn hát cho được thật hay thì dùng cây có giọng tốt để nâng đỡ và nghĩa chữ lẫn tứ thơ. Hướng hồ văn chương lời ca lại là nguồn gốc cốt rễ của lời hát ả đào? (1)

«Hát không phải là dùng cái

(1) Về phần văn chương, lời xin giới thiệu cùng các bạn bộ sách hát «Ả đào» của Ô. Phạm và Duyet, một bộ sách mà tác giả đã dùng công điển tích rõ ràng lời ca của các bài hát. Chỉ tiếc rằng sách xuất bản đã lâu và không còn bán nữa. Nay nếu tác giả cho tái bản thì không phải là không ích lợi cho nhà nghệ biết mến nghệ và cho khách làng chơi biết chuộng văn.

giọng của mình mà lên cao xuống thấp không căn cứ vào đầu, hát «là cốt đề tả những tình cảm, hát «là đề làm cho người nghe hiểu «minh, hiểu bài mình hát, nghĩa là «phải biết khiến giọng mình để có «thể xúc cảm được người nghe y «theo như lời mình hát».

Bất cứ ở thời đại nào, và đối với lời hát nào mặc dầu, những lời bàn về sự ca hát của O. Katzner trên đây cũng vẫn xác đáng.

Sự «hồi phục» (répétition) trong lời hát ả đào.

Biết rằng lời hát ả đào sinh bởi tiếng nói annam và thấy rằng giọng hát không được tự do lên xuống vì phải theo sự cao thấp về thanh của từng chữ, mà còn mang cái quan niệm về âm nhạc «hoàn toàn âm nhạc» ra để xét đoán và phê bình sự cấu trúc của lời hát đặc biệt ấy thì thật là không công minh.

Chẳng hạn như về sự nhắc đi nhắc lại một nhạc đề tức là một câu nhạc mà nhạc sĩ khi soạn bản hát cho có một nghĩa chính thường nêu lên đầu bài.

Sự nhắc đi nhắc lại hay là sự «phục hồi» ở trong văn chương thường cho là một điều kém cỏi và chỉ dùng trong một vài trường hợp; thì ở trong âm nhạc lại là một thể nhạc có công dụng lớn.

Trong một bài Sonate, Beethoven đã nhắc đi nhắc lại «nhạc đề» tới hai mươi lần. Không riêng gì bản Sonate này của Beethoven: Gặp một bản nhạc «cờ điện» nào nếu các bạn để ý nghe thì thoạt đầu tiên thấy ngay câu nhạc chính đã, rồi tiếp theo liền một câu khác

như đối lại với câu chính; hai câu đó nghe xong thì tiếp ngay câu nhạc chính nhắc lại với một vài chỗ thay đổi rồi lại thêm một câu phụ nữa. Thành ra câu nhạc chính với các câu phụ cứ liên tiếp đi hoai và chính cũng vì sự liên tiếp đó nó khiến cho câu nhạc chính xuất lộ rõ rệt hơn ra. Và ta có thể cho rằng cách khéo léo để nhắc đi nhắc lại một câu nhạc là một trong bao nhiêu phương châm để đặt một bản đàn.

Còn trong âm nhạc ta, không phải là ta không hiểu đến cái công

dụng của sự «hồi phục». Nếu có dịp có thể dùng được thì không bao giờ ta bỏ qua. Ví dụ đoạn thứ hai trong bài «hát du» ta đã thấy câu nhạc nhắc đi nhắc lại một cách rất đặc biệt.

Và nếu ta để ý đến cả phần phụ họa thì bao nhiêu khổ phách ta thấy nhắc đi nhắc lại ở trong một bài hát đều đã nêu ra trước khi hát rồi. Lẽ tất nhiên các điệu đàn cũng vậy.

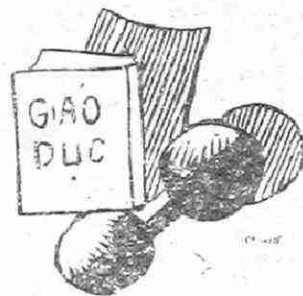
(Còn nữa)

Nguyễn xuân Khoát

LUYỆN TẬP THÂN THỂ

cần thiết nhất đối với hạng tuổi nào?

(Tiếp theo)

Từ 16 đến 30 tuổi

C. Hạng truy lạc - Trong tất cả các cậu trai từ 16 tuổi trở lên, ở bên cạnh hạng Tri thức cần mẫn, suốt ngày chỉ biết đâm đầu vào quyển sách và hạng Đại-thể-thao-gia, kết ngày ấy sang ngày khác chỉ biết đi chơi Thể-thao hoặc nghênh ngang, nhàn nháo chạy rong ở ngoài đường, còn một hạng người thứ ba, rất sớm có cái khuynh hướng chỉ nghĩ đến những sự hành lạc vui chơi về xác thịt và vật chất mà lời gọi quá lên một chút là hạng Truy-lạc. Hạng này phần nhiều là những con nhà tử tế, có giáo dục, thông minh, học khá nhưng chỉ vì bị ảnh hưởng của những người xung quanh lối cuốn mà sớm dấn ra có những cái «thích» rất hại cho sức khỏe và tuổi trẻ. Tôi chớ rằng nhiều ngài cũng như tôi, hằng ngày vẫn thường gặp những cậu nét mặt hầy còn non choẹt chỉ độ 17, 18 tuổi mà mỗi ngày đã hút hết một gói thuốc 20 điếu, uống nổi những thứ rượu thật mạnh và những buổi chiều tà

bóng xế đã bắt đầu có cái khoái ngồi vắt vẻo ở những nhà hàng để thời khói thuốc thơm nghi ngút bên cạnh những cốc rượu mát khai vị dầm dề. Trên bàn học các cậu, thế nào các ngài cũng moi ra được dăm quyển sách khiêu dâm, một trộm các thứ báo chữ pháp về loại «Paris Magazine, Pour lire à deux» và ở xung quanh trường buổi học, ít nhất các ngài cũng nhìn thấy vài cái ảnh đàn bà khỏa thân nằm, ngồi, đứng.

Từ những cái thú ngây thơ này cho đến lúc bước chân vào những «hộp đêm», nhà chứa; từ những cái bờ ngõ buổi đầu cho đến lúc gối đầu lên đùi một ả giang hồ và ngắm mồm vào dọc lùa để «trò» thử một khối thuốc đầu tiên cho vừa lòng các bạn; và từ lúc này cho đến lúc nghiện ngập, bệnh tật, truy lạc; mỗi lần chỉ có một bước đi rất ngắn; và cái bước ngắn đó, không cần phải anh hùng cho lắm cũng có thể bước qua một cách rất nhẹ nhàng, mau chóng. Muốn tránh những cái hại ghê gớm về sau và muốn địa đất con em các ngài ra ngoài những con đường lối tăm như nhớp đó, lời khuyên các ngài đừng có mang những Đạo giáo của Tống nho, những luân lý của Khổng, Mạnh ra mà giảng thuyết. Chắc chắn họ sẽ bĩu môi một cái, quay mặt đi và uối lo lên rằng ngài là đạo đức giả! Song le, ta nên nhận xét rằng, ở trong một người tuổi trẻ, dù người

Phòng khám bệnh và chữa bệnh bằng điện
54, phố Giá-Long, Hanoi

Bác sĩ **Nguyễn - đình - Hoàng**
Cựu chuyên môn chiếu điện tại nhà thương **PITIÉ ở PARIS**

Chữa đủ mọi bệnh
Chuyên môn bệnh Da dầy và Phổi

đó đã sai lạc, làm lẫn đến dân, ở trong bao giờ cũng vẫn còn ẩn nấp một tru cốt chắc chắn, nên làng của cái khuynh hướng muốn đẹp, muốn khỏe, muốn hay, muốn tiến và muốn hơn người. Nếu cái khuynh hướng đó chưa phát triển ra được, là bởi vì từ trước vẫn bị đàn áp ở dưới một cái khuynh hướng khác mạnh hơn, cái khuynh hướng thích chơi bời, thích sang, thích hợp thời chẳng hạn. Vậy thì muốn phá bỏ một nền tảng, phải tìm cách xây dựng một nền tảng mới, và muốn đánh đổ cái bản lĩnh vong mạng, phá phách, trụy lạc, ta phải cố tìm cách làm tỉnh lại và gây lấy cái bản tính kiên thiết, muốn đẹp, muốn khỏe, muốn tiến đến chỗ hơn người.

Phải hết sức từ từ và điềm đạm, ta hãy tìm cách gợi ra những vấn đề

— 20 toa xe lửa đồ, chủ nhiệm a.
— Chỉ dăng 2 toa đồ thôi. Độ rày khan giấy!

thuộc về sức khỏe, hạnh phúc của đời người, về tương lai của gia đình và xã hội. — Ta hãy hết sức nâng cao giá trị của sức khỏe thân người lên và tỏ rõ ra rằng đó là cái kho tàng quý báu nhất để cho người ta được sống một cuộc đời sung sướng và đầy đủ. — Khi họ đã bắt đầu để ý đến cái sức khỏe rồi, ta hãy khôn khéo dắt họ đi tìm một lý tưởng: ta giảng cho họ nghe tất cả những cái đẹp đẽ của một thân hình nở nang cân đối, làm cho họ thêm muốn những vẻ hùng tráng của bắp thịt mạnh mẽ, dẻo dai, và hiểu thấu hết những cái cao quý của sự tôn sùng, gìn giữ cái thân hình như một kho tàng vô giá trong đời người. Và

— Sao anh lại lấy cho tôi một cái trứng gà ở trong có một con gà con sắp nở?
— Ở trong trứng gà thì có gà. Ông muốn một cái trứng ở trong có tàu bay à?

ngay lập tức, ta phải troa vào trong tay họ một cặp tạ. Vào buổi học, ta hãy thu gọn lấy tất cả những cuốn sách nói về Luyện tập thân thể, về Thể-Dục, về Hạnh-Phúc của đời người, về Nhân chủng học, và cuối cùng ở trường, ta hãy treo lấy hết tất cả các ảnh khoẻ thân và treo thay vào đó những bức hình của những lực sĩ nở danh hoặc của những tượng cổ về thời Hi-Lạp, La-Mã...

Nói tóm lại, các ngài hãy cố tạo các con em các ngài thành những nhà Thể-Dục hoàn toàn, và khi ngày ngày họ đã luyện-tập-thân-thể chuyên cần, và nhất là khi thân thể họ đã nở nang đến một trình độ khá cao rồi, lúc đó tha hồ các ngài dắt họ vào những nhà chữa, họ sẽ lui ra; đưa cho họ chai rượu, họ sẽ không cầm; mời họ hút thuốc, họ sẽ từ chối; đặt trước mặt họ những sách khiêu dâm, họ sẽ nhắm mắt lại; vì lúc đó, dù thỉnh họ cũng chẳng dám làm bất cứ cái gì có thể làm hại đến sức khỏe — đến thân-thể họ mà, theo lý tưởng, họ cho là vật cần và cao quý nhất.

NGUYỄN-HỢP-VỸ

HỘP THƯ

Ô. Thương Chư (Huế). — Xin cứ gửi tiếp, để chúng tôi chọn lọc.

Ô. Khánh Quang (Vinh). — Sách Hồng sẽ ra mau hơn trước. Những ý kiến của ông hay lắm, xin cảm ơn.

Ô. Cả Hỷ (Hanoi). — Xin vui lòng nhận, nhất là vì sự vui tính của ông.

Tại Phố Quan Thánh số 146 Hanoi
Cam đoan làm mất hạn
Bệnh Táo

Bụng lớn sẽ thon đi, yếu sẽ khỏe lên. Bằng cách Luyện-Tập Thân Thể dưới sự trông nom của Nguyễn Hợp-Vỹ

b u ' o ' m t r a n g

(Tiếp theo trang 13)

— Cho em.
Trương nhắc cốc rượu uống một hơi cạn. Mùi chưa dám cầm, cứ ngồi chùng chùng nhìn Trương. Trương nói:

— Thật đấy.
Chàng cười rồi rót cốc thứ hai uống cạn và đưa một cốc rượu khác bắt Mùi uống.

— Phải uống một hơi hết. Chả Mùi thì phải quen uống rượu. Vũ nữ cơ mà. Uống xong nhẩy một bài... Nhưng thôi không nói đùa nữa. Số tiền này về phần em, nhưng em phải cam đoan một điều là cấm không được buồn thứ gì khác, phải buồn hàng xén như trước. Anh muốn thế, muốn em là một cô hàng xén.

Trương uống luôn một cốc rượu nữa: chàng đã thấy say bằng hoàng và lúc ôm Mùi vào trong lòng Trương có cái cảm tưởng là ôm cô hàng xén đã quen chàng và cô lẽ đã yêu chàng từ ngày chàng còn là một cậu học trò khoẻ mạnh.

— Em còn nhớ đến ngày xưa không, ngày xưa ở nhà cụ giáo. Có ai ngờ đầu đến bây giờ thế này.

N. N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 14)

Minh Trai, Vinh Báo Hải-Dương — Tô phụ chúng tôi có tư lợi ngôi nhà đất lớn từ đường, khi khai khẩn đơn tịch lục thì lý dịch làng tôi lại khai số đất ấy là của sở hữu của người cháu đích tôn tức là anh cả chúng tôi. Nay người anh cả chúng tôi chơi bời cờ bạc, định đem bán ngôi nhà đất ấy. Chúng tôi định lập hội đồng gia tộc làm đơn xin đòi số nhà đất ấy là của hương hóa để không ai có quyền bán được. Vậy đơn ấy đưa về tòa sứ hay tòa Địa chính Đơn ấy viết tám mấy bản. Có cần lý trưởng nhận thực không?

Hội đồng gia tộc để làm đơn xin cải chính số đất ấy thì thân mẫu chúng tôi hay các chú chúng tôi làm chủ. Còn anh cả chúng tôi cố nhiên không chịu ký.

— Nếu chỉ là một sự làm lẫn nhỏ, thì sở Địa chính có thể sửa chữa số Địa Bạ được. Nhưng nếu sự làm lẫn có quan hệ thì việc cần phải đem ra trước tòa Nam án, vì chỉ có tòa án mới có quyền định xử miếng đất ấy là đất riêng của người đích tôn hay là đất hương hóa. Muốn cho người con cả khỏi bán miếng đất ấy trước khi tòa lên án, thì nên xin ông chánh án một đạo lệnh cấm việc ấy cho đến ngày định xử.

Đơn cần có các con cháu người để đất làm từ đường đứng tên. Nghĩa là cả thân mẫu cũng các ông chú của ông và trong anh em ông, người nào đã trưởng thành đều phải có tên trong đơn cả.

CÂU Ô

— Jeune diplômé, veut chercher une place de précepteur chez les particuliers de Hanoi. S'adresser à M. Dương-Niệm-Hòa 42, Bắc Liền — Vinh

— Có... để đến bốn năm nay rồi.

Mùi lơ đãng trả lời vì nàng còn bận về một ý nghĩ mới hiện đến khi nhận thấy Trương thực tình tử tế với mình. Nàng bảo Trương:

— Đừng cho tiền em... Nói thực với anh, đêm hôm nay là đêm đầu tiên mà em phải đi kiếm ăn thế này. Em nói có giới chứng cho em... ngờ đâu lại gặp ngay anh... Anh đừng cho em tiền, anh cho em đi theo anh.

Trương bật lên cười:

— Theo anh à? Không thể được. Vô lý hết sức.

Chàng ngừng lại vì thấy Mùi gục đầu vào vai chàng khóc thôn thức.

— Em van anh, anh cứu lấy em. Em xin thề với anh rằng em sẽ...

Trương gỡ đầu Mùi ra, nhìn Mùi ràn rụa nước mắt và chàng như thấy in trên nét mặt mếu máo và gầy gò của Mùi tất cả cái đau khổ của đời chàng. Mùi nói tiếp:

— Anh thương lấy em.

(Còn nữa)

NHẬT-LINH

ĐỜI NAY

Còn một số rất ít:

Ngày Mới của Thạch Lam giá 0p55

Thừa Tự của Khải Hưng giá 0p60

Mai Hương Lê Phong

của Thế Lữ giá 0p55

Con Đường Sáng

của Hoàng Đạo giá 0p50

Trước Vành Móng Ngựa

của Hoàng Đạo giá 0p35

(in lại)

Mua các thứ tem cũ

Đóng dấu rồi, hạng, to giá từ 1p.00 đến 40p.00 một trăm. Biển thư cho: N. K. Hoàn vil. Yên Phụ, près de Hanoi. (Nếu có chậm giá lời xin thứ lỗi)

Muốn xây dựng theo Khoa Học và Mỹ-Thuật, lại không tốn phí, các Ngài ở xa gần, hãy đến hay viết thư hỏi:

Kiên - Trúc - Sư
Từ - Nghệ

Hanoi - 21 bis Rue Jean Soler
Téléphone 1223

Bao giờ các Ngài cũng được và ý

TRICOTS CHEMISETTES

La seule maison qui pourrait vous fournir ici, en Indochine des articles en Bonneterie de choix, en grosses quantités et au meilleurs prix. ♦

C'est la Manufacture
CU' GIOANH

60 - 70, Rue des Evenails, Hanoi

Fournisseur en Gros de tous les Magasins et Bazars du pays.

chỉ giùm BỆNH LAO ai mắc

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khét khét, ho có đàm trắng, xanh vàng, môi thối, bệnh nhon có khi bị thành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc gia truyền của cụ **Trịnh Hải Long** (nói là ông đốc học Hải). Thuốc đã cứu sống muôn ngàn người. Có 2 thứ: thứ 5p. và thứ 3p50. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông:

TRINH VAN HAO
Directeur École
Villa N° 110 Rue Vassoigne
TÂN-ĐINH, Saigon

AN-THAI

GRAND FABRIQUE
DE POUSSE-POUSSE

Gấp khi gió kèp mưa đơn,
Dùng xe AN-THAI chẳng
con có gì.

Có bán đủ cả: Vải, Săm, Lốp
và đồ phụ-tùng xe-tay
N. 2, Rue Nguyễn-Trọng-Hiệp
HANOI

Làm nhà nên dùng
gỗ

TÁU CAÔI CHÒ

viết thư hỏi:

ĐINH VĂN TƯỜNG
Fournisseur de Bois
Tél. 14 Bến-Thủy (près de Vinh)

Kính Thuốc

Kính hiệu **Filocros** là hàng tốt nhất để đi ngoài nắng, giá từ 4p. trở lên. Bán đủ thứ kính lão (viễn thị) và cận thị. Có nhiều kiểu gọng nhựa, gọng kèn, gọng vàng rất đẹp và chắc chắn. Có máy lắp mắt kính và chữa gọng kính.

Gửi lịnh hóa giao ngân

đào lập
97, Hàng Gai, Hanoi

mời xuất bản

2 BÀI VÕ SƯ' TỬ' CÔN CẦU

và nhiều miếng hiểm độc để dạy hai người đấu với nhau. Mua ngay sách dạy « HOC ĐẤU VÕ TÁU » giá 0p.60 **NHẬT-NAM THƯ QUÁN 19 Hàng Điều HANOI**
Mời xuất bản — Do SON - NHÂN soạn

Nhà thuốc LÊ HUY-PHÁCH

Có sách Bảo vệ gia đình biếu các ngài. Ở xa xin gửi 0p04 timbre tiền cước phí.

VẠN NĂNG LINH BỒ rất hay.

Giúp người khỏe mạnh đó đây vang đồn.
Uống vào ăn ngủ đều ngon.
Tinh thần minh mẫn đẻ con khỏe người.
Vạn Năng Linh Bồ 1p00

Các cụ thờ hồn hên, gần cõi long lão, ít ăn ít ngủ, dùng **V. N. L. B.** sức khỏe lại ngay. Các Ngài làm việc mệt mỏi, quân trí, mệt mỏi thể chất, dùng **V. N. L. B.** lập tức thấy đỡ chịu.

Các bà huyết hư, gây yếu, da dẻ bạc nhược, phiền muộn trong lòng, bệnh vật

luôn luôn, dùng **V. N. L. B.** lập tức khoan lòng, bách bệnh đều tiêu.

Các Cô các Cậu nam nữ học sinh, tinh thần quân bách, hay quên, hay sợ, sức khỏe không đều, dùng **V. N.** như ý sở cầu.

LƯƠNG-NGHỊ BỒ-THẬN thuốc thần.

Mộng, Di Tinh lãnh các phần nguy nan.
Thủ-dâm bệnh thận chơn chán,
Lương-Nghị uống đến khỏi toàn vẹn ngay.
Lương, Nghị Bồ Thận 1p00

Li, mộng, lãnh tinh hại cho sức khỏe, sinh ra đủ các thứ bệnh: mờ mắt ú tai, khí, khi xuất thì môi gôi, quần lưng, thực là vất vả đủ đường. Ấy chỉ bởi thận yếu mà sinh ra, phải lập tức uống **L. N. B. T.** là khỏi bệnh, mà như

ý. Thủ dâm thực là tai hại cho tinh thần và sức khỏe, đã làm một cách khéo đến cho thận già mà hại cho đường tử tức. (Những ai đã mắc cái hại thủ dâm ấy, lập tức dùng **L. N. B. T.** mà chữa, cho cuộc đời được tươi trẻ, tương lai được rực rỡ.

LY DỊ YÊN HÀ phải uống ngay

Nam nhân Nam trí ở đời này
Quảng đên đập tầu mau đi chứ
Điu dất nhau lên khỏi vũng lầy

Ly-dị Yên-hà thủy 1p00

Ban trẻ đỡ chót đa mang vào lạng thuốc sái, phải mau mau tinh nghệ, kia trời Âu bề Á ai những tranh đua. Đây, một đờ khi dụng: Ly-dị Yên-hà, để xo

cùng lọ. Không vất vả gì, tinh thần minh mẫn, mà riu rít nhau lên khỏi vũng lầy. Rồi chỉ bảo cho đàn em lạng thuốc sái là: Tiêu tụy.

PHONG TÌNH mà vương phải gái,

Thuốc Lê-Huy-Phách thực tài thực hay.
Uống vào bệnh khỏi mau thay,
Ngày ngày nức tiếng đó đây vang đồn.

Giang-mai, củ đinh thiên phèo, phát hạch, phát soai, lở kê lợi, lung lay chần rãng, chỉ dùng thuốc « Giang-Mai » số 18 là khỏi (1p00). — Lậu buốt, đái ra máu, dùng « Lậu Buốt » số 4 (0p50). — Lậu ra mủ, dùng thuốc « Lậu Mủ »

số 10 (0p50). Nếu vừa đái buốt, vừa có mủ, lại ra mủ, dùng « Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn » số 70 (1p20) — Lậu chưa tuyệt nọc, tiêu tiện đục, có vẩn... dùng « Tuyệt Trùng » số 12 (0p60) và « Bảo-Mệnh » thang (0p15) kèm với nhau, được khỏi dễ dàng.

Có đại lý khắp các tỉnh và cần nhiều đại lý ở các phủ, huyện, đồn, có hỏa kèng, lương tháng, điều kiện dễ dàng

Nhà thuốc LÊ-HUY-PHÁCH

N. 19, Boulevard Gia-Long (Hàng Giò) — HANOI

DOCTEUR
CAO XUÂN CẨM
de la Faculté de Paris. Ancien Médecin
Chargé de l'Institut antivenérien de Huế
Chữa đủ mọi bệnh. Chuyên-trị Nội-
thương và bệnh Hoa-liều
Khám bệnh tại
153 Henri d'Orléans — Hanoi
P ô i ủa Đ ô g, cạnh hội
Thiệp-Thiện) có phòng
điều-đưỡng bệnh
Sách :
NÓI CHUYỆN NUÔI CON
bán tại hiệu Thụy-Ký 98 Hàng
Gai (Rue du Chanvre), Hanoi
Giá 0p.35 một quyển

Rất
THƠM và MƯỢT
Vi vậy người lịch
sự bao giờ, cũng
dùng nó. Bán tại
các cửa hàng lớn
Trung Nam
Bắc kỳ

Vô đức Diên
và
Nguyễn văn Nghi
KIẾN TRÚC SƯ

8, Place Négrier
♦ HANOI — Tél. 77 ♦

C'est écrit :
Tôt outard vous achèterez
des chemises à col **Balei-**
né et Trubénisé chez
votre chemisier spécialiste
THUAN THANH LONG
15, — Rue du Riz — Hanoi
SUCCESSALE
154 — Rue du Coton — Hanoi

DOCTEUR
NG. MANH THAN
CLINIQUE ET MATERNITÉ
CABINET MÉDICAL
49-51 Avenue du Grand-Bouddha
Téléphone 830
Médecine générale et infantile
Dermato - vénéréologie
Rayons X — Rayons U. - V et L.-R
Diathermie — Oades Courtes
Courants Galvano — Faradiques
CONSULTATIONS
Matin : 8h. à 11h.
Soir : 3h. à 6h.

Thuốc sản sơ mít
Rất thần hiệu, Số 26. Giá 0p.70
Mắc bệnh sản, hay đau bụng vật, hay ăn của ngọt, hễ đói là đau, đi ngoài
thường theo ra con trùng như sơ mít lẫn với phân, có khi tự nhiên ra ở quần,
rất là bẩn thỉu, nếu không chữa, trùng sản ngày một nhiều ra, sức người ngày
càng yếu dần, sinh chứng đau sôi hai cạnh sườn, mà thiệt mạng, uống thuốc
này cam đoan trong hai giờ, ra ngay con trùng giải 12 thuốc, khỏi hẳn. Các
ngài có mua xin mua cho được Thuốc sản sơ mít Thanh-xa (dấu hiệu con voi)
giá 0p.70 mấy là thứ thật kẻo nhầm thuốc giả uống vào thêm hại.
Thuốc run
Bất cứ người nhón hay trẻ con, mắc bệnh run đũa hoặc run kim, hãy tra
nước rửa, đôi hay quần đau bụng, uống thuốc này buổi chiều ra hết run không
phải tây. Giá mỗi gói 0p.20.
Thuốc bỏ dạ dày
Uống thuốc run hoặc thuốc sản của bản đường, đã ra hết rồi, nên uống
thêm thuốc này, cho bỏ bỏ dạ dày, và giết hết vi trùng và trứng của run sản
còn sót lại, thì không bao giờ mắc bệnh run sản nữa, người chóng trở nên
manh khỏe béo tốt. Thuốc này có đặc tính chữa bệnh: **Đau dạ dày**, ăn
chậm tiêu, hay đầy hơi, đau tức ngực, đau xuyên cạnh sườn, đau ngang thắt
lưng, khi đau khi không, như giả cách, uống thuốc này một hộp hết ngay, ba
hộp khỏi hẳn. Giá 1p.60. Các thứ thuốc kể trên hiện có bán tại
Nhà thuốc THANH - XA
73, góc phố hàng Thiếc và hàng Nón — HANOI
Ngoài cửa treo cờ vàng
Ở xa mua liền kẻo giao ngân.
Đại lý. — Hải-phong : Mai-linh, Nam-định : Việt-long, Hải-đương : Quang-
huy, Bắc-ninh : Vinh-yên, Sơn-tây, Tông : Quý-lợi, Việt-trí : Vạn-lợi, phố Việt-
lợi, Vinh-yên : Ngọc-tân, Phúc-yên : Thanh-phong, Phú-thọ : Tế-bà-đường.
Hà-đồng : Thanh-xa cửa chợ, Hồng-gay : Đại-thành, Thái-nguyên : Quảng-thành,
Hòa-bình : Kim-long, phố Đông-nhân, Thanh-hóa : Thái-lai, Ninh-bình : Ich-trí
và đại lý ruyện Vạn-vân, Vinh : Sinh-huy, Huế : Đức-thành, Viêng-tiễn : Việt-bà.
Uông-bý : Mai-linh rue Vernaz.
Va khắp các tỉnh những nơi treo biển đại-lý Thanh-xa đều có bán.

tiêu thuyết của BACH - KIM
đã có bán **một**
thanh-niên
trác táng
TỦ SÁCH MỚI
Tông phát hành tại Bắc-kỳ:
LIBRAIRIE CENTRALE
60, Bd Borgois Desbordes, HANOI

Mat đẹp như xuân
Ngày xuân về mặt muốn tươi đẹp rực-rỡ, nên
sửa diện, da sẽ không bao giờ hư như : nê
bất gió, bất nắng, giấm sần, to da, v. v...
vi mô mỹ viện
Nên mua máy uốn tóc : 100p.—200p.—400.— đến
1800p. — Máy điện Rayon Violet : 80p. — 150p.
Máy sấy tóc : 25p. — 350p. — Máy uốn
lông mi : 0p.90 — 12p.00 Máy điện
Máy điện Massage (soa nắn) : 9p.—
45p. — 240p. — Máy làm nở vú
(ngực đàn bà) 40p. — 380p. Máy
điện kẹp mũi làm dọc dừa 485p.—
tondeuse điện : 70p. — Douche pul-

Thần đều, ngực (vú) nở, dáng đi đẹp. Chỉ dăm
điểm-trang giữ gìn các lối lịch sự. Giá sửa từ
MỘT ĐỒNG. Răng đen, trắng. Uốn rướm tóc.
MY VIEN AMY 26 Hàng Than Hanoi
hiệu hót tóc ?
vérisateur điện 60p. — Vibro Masseur Standart
18p. — Kim uốn tóc thường : 1p.80—
9p.50— Thuốc uốn tóc permanence :
1p. — 2p. — 3p. Purma (fabrication
américaine) làm lông mi dài cong
Nếu mua máy, xin dạy cách làm
cần thận, chắc chắn. Amy đại-lý
các máy sửa đẹp Pháp — Anh — Mỹ